

Biedermann și Incendiatorii

*O piesă didactică fără morală Cu un epilog
în românește de Paul B. Marian și Suzi Hirsch*

Personajele

DOMNUL BIEDERMANN

BABETTE, soția lui

ANNA, fată în casă

SCHMITZ, un luptător

EISENRING, un chelner

UN POLIȚIST

UN DOCTOR ÎN FILOZOFIE

VĂDUVA KNECHTLING

CORUL ALCĂTUIT DIN POMPIERI

Scena reprezintă o odaie, un pod.

Scera e cufundată în întuneric; deodată, lucește lumina unui chibrit: se zărește fața domnului Biedermann, care își aprinde o țigară. În timp ce scena se luminează tot mai mult, domnul Biedermann privește în jur. Pretutindeni sînt pompieri cu căști pe cap.

BIEDERMANN: în ziua de azi nu mai e chip să aprinzi o țigară fără să nu te gîndești la incendiu!...Ți se face silă.

(Biedermann ascunde țigara aprinsă și pleacă, în timp ce pompierii înaintează în formație de cor antic. Un orologiu bate sfertul de ceas.)

CORUL: Vedeți, cetățeni ai orașului natal,

Noi sîntem paznici ai orașului natal,

Noi stăm de strajă;

Cu urechea la pîndă,

Vrem binele bunului cetățean.

CORIFEUL: Care ne plătește.

CORUL: Echipați de minune,

Dăm ocol casei voastre;

Noi sîntem cu ochii-n patru și binevoitori.

CORIFEUL: Dacă din cînd în cînd ne așezăm, Neobosiți, nu dormim niciodată.

CORUL: Noi stăm de strajă,

Cu urechea la pîndă, Spre a dezvălui ceea ce-i învăluit Și spre a stinge, înainte de a fi prea tîrziu, Ceea ce-i în primejdie să ardă.

(Un orologiu bate jumătate de ceas.)

8-3167

113

CORIFEUL: Multe sînt în primejdie să ardă, Totuși nu tot ceea ce arde Se datorește nestrămuratei sorți.

CORUL: Nu căutați să aflați de ce și cum

Ceea ce voi numiți soartă Nimicește orașele îngrozitor. E o rușine...

CORIFEUL: Omenească...

CORUL: Prea omenească...

CORIFEUL: Rușine care face să piară

Spița burgheză hărăzită morții..

(Un orologiu bate trei sferturi.)

CORUL: Rațiunea ne-ar feri de multe.

CORIFEUL: într-adevăr!

CORUL: Nu-și merită numele

Nu și-l merită nici Domnul,

Nici omul,

Care disprețuiește astfel omenia;

Nu merită minunatul pămînt,

Nesecatul, rodnic și îndurător omului,

Și nici aerul pe care-l respiră,

Și nici soarele

Dacă numește soartă —

Doar fiindcă s-a întîmplat —

Absurditatea care într-o bună zi
Nu va mai putea fi stinsă.
(Orologiul bate patru sferturi.)
CORIFEUL: Straja noastră a început.
(Corul se aşază în timp ce bate ora nouă.)

Scena 1

O odaie
Gottlieb Biedermann sade în odaia lui şi citeşte ziarul.
Fumează o igară. Anna, servitoarea purtând un şorţ
alb, aduce o sticlă de vin,
ANNA: Domnule Biedermann! *(Nici un răspuns.)* Domnule Biedermann...
(Domnul Biedermann îşi împătureşte ziarul.)
BIEDERMANN : Ar trebui să-i spînzure, n-am spus-o eu dintotdeauna ? încă un incendiator. Şi mereu
spun şi scriu aceeaşi poveste : iarăşi un negustor ambulant care s-a cuibărit în pod, un negustor
ambulant paşnic... *(Ia sticla.)* Ar trebui să-i spînzure. *(Ia tirbuşonul.)*
ANNA: Domnule Biedermann...
BIEDERMANN: Ce-i? ANNA: E tot acolo. BIEDERMANN: Cine?
ANNA : Negustorul ambulant care ar vrea să vă vorbească.
BIEDERMANN : Nu sînt acasă pentru nimeni.
ANNA: E mai bine de o oră de cînd i-am spus asta, domnule Biedermann. Zice că vă cunoaşte.
Domnule Biedermann, nu pot să-l dau afară. Nu pot!
BIEDERMANN: De ce?
ANNA: Fiindcă-i tare voinic.
(Biedermann destupă sticla.)
BIEDERMANN: Să treacă mîine pe la prăvălie.
115
ANNA : I-am spus, domnule, de trei ori i-am spus, dar nici că-i pasă.
BIEDERMANN: Cum aşa?
ANNA : Nu vrea loţiune pentru păr. BIEDERMANN: Atunci ce vrea? ANNA: Omenie...
(Biedermann miroase dopul.)
BIEDERMANN : Spune-i că am să-l dau chiar eu pe uşă afară dacă n-o şterge imediat. *(îşi umple cu grijă
paharul cu vin de Burgundia.)* Omeniei...*(Degustă vinul.)* Să aştepte afară pe culoar. Vin îndată. Dacă
vrea să-mi vîndă ceva, vreo broşură religioasă sau lame de ras, nu sînt lipsit de omenie, dar — nu sînt
lipsit de omenie Anna, dumneata ştii cît se poate de bine — dar nimeni nu va intra în această casă. Ți-
am mai spus-o de o sută de ori! Chiar dacă avem trei paturi libere, îţi repet că nu poate fi vorba de așa
ceva. Se ştie unde duce asta... în ziua de azi...
*(Cînd Anna dă să plece, observă că străinul a şi pătruns înăuntru; e un atlet, costumul lui sugerînd închisoarea şi cirul; e
tatuat pe braţe şi poartă cîte o curea lată de piele la încheietura mîinii. Anna dispare. Străinul aşteaptă ca Biedermann so-şi
deguste vinul şi să se întoarcă.)*
SCHMITZ: Bună seara. *(Biedermann rămîne uluit şi scapă Țigara din mină.)* Țigara, domnule
Biedermann. *(Ridică Țigara şi i-o întinde lui Biedermann.)* ,
BIEDERMANN: Ia ascultă!
SCHMITZ: Bună seara!
BIEDERMANN: Ce înseamnă asta? I-am spus răs-picat servitoarei să aştepti afară pe culoar. Cum se
poate... așa... fără să bați.
SCHMITZ: Numele meu e Schmitz.
BIEDERMANN: Fără să bați.
SCHMITZ: Schmitz Josef. *(Tăcere.)* Bună seara!
BIEDERMANN : Şi ce doreşti ?
SCHMITZ : N-aveți de ce să vă temeți, domnule Biedermann, nu sînt negustor ambulant!
BIEDERMANN: Atunci Ce?
SCHMITZ: Sînt luptător de meserie. BIEDERMANN : Luptător ? SCHMITZ: Categorie grea.
BIEDERMANN: Văd.
SCHMITZ: Adică am fost.
BIEDERMANN: Şi acum?
SCHMITZ: Şomer. *(Pauză.)* N-aveți de ce să vă temeți, domnule Biedermann, nu caut de lucru.
Dimpotrivă. Sînt sătul de atîta luptă... Am intrat doar fiindcă plouă cu găleata. *(Pauză.)* E mai cald
aici. *(Pauză.)* Sper ca nu vă stingheresc. *(Pauză.)*

BIEDERMANN: Fumezi? (*îi oferă țigări.*) SCHMITZ: E groaznic, domnule Biedermann, când ai o chereștea ca a mea, îi înspăimînți pe toți... Mulțumesc ! (*Biedermann îi dă să aprindă.*) Mulțumesc. (*Amîndoi rămîn în picioare și fumează.*)

BIEDERMANN: Pe scurt, ce dorești?

SCHMITZ: Numele meu e Schmitz.

BIEDERMANN: Ai mai spus-o, da, foarte încîntat...

SCHMITZ: Sînt un vagabond. (*Duce țigara la nas și o miroase cu satisfacție.*) Sînt un vagabond.

BIEDERMANN: Vrei... o bucată de pîine?

SCHMITZ: Dacă n-aveți altceva...

BIEDERMANN: Sau un pahar cu vin?

SCHMITZ: Pîine și vin... Dar numai dacă nu vă stingheresc, domnule Biedermann, numai dacă nu vă stingheresc!

(*Biedermann se îndreaptă spre ușă.*)

BIEDERMANN : Anna!

(*Biedermann se întoarce.*)

116

117

SCHMITZ: Servitoarea mi-a spus că ați avea intenția să mă dați chiar dumneavoastră pe ușă afară, dar m-am gîndit, domnule Biedermann, că vreți doar să glumiți.

(*Intră Anna.*)

BIEDERMANN: Anna, mai adu un pahar.

ANNA: Bine, domnule.

BIEDERMANN: Și puțină pîine... da.

SCHMITZ : Și dacă domnișoara binevoiește : puțin unt. Și o fărimă de brînză, sau friptură rece, ori altceva. Dar nu vă obosiți. Cîțiva castraveți, o roșie ori altceva, niște muștar — ce aveți la îndemînă.

ANNA: Bine, domnule.

SCHMITZ: Dar nu vă obosiți!

(*Anna iese.*)

BIEDERMANN: I-ai spus servitoarei că mă cunoști.

SCHMITZ : Bineînțeles, domnule Biedermann, bineînțeles.

BIEDERMANN: De unde?

SCHMITZ: Numai din unghiul cel mai favorabil, domnule Biedermann, numai din unghiul cel mai favorabil. Ieri seară, cînd ședeai la masa dumneavoastră obișnuită de la cafenea, domnule Biedermann, nici nu m-ați observat în colțul meu. Toată cafeneaua se amuza, domnule Biedermann, văzîndu-vă cum loveați cu pumnul în masă.

BIEDERMANN: Și ce spuneam?

SCHMITZ: Adevărul gol-goluț. (*Trage din țigară, apoi:*) „Ar trebui să-i spînzure. Pe toți. Și cu cît mai curînd, cu atît mai bine. Să-i spînzure. Adică pe acești incendiatori...”

(*Biedermann îi oferă un scaun.*) BIEDERMANN: Te rog.

(*Schmitz se așază.*)

SCHMITZ: De oameni ca dumneavoastră, domnule Biedermann, avem nevoie!

118

BIEDERMANN: Da, da, fără îndoială, dar...

SCHMITZ : Nu încape nici un dar, domnule Biedermann, nici un dar! Dumneavoastră sînteți încă din vechea plămadă, încă mai aveți un punct de vedere pozitiv. Din pricina asta.

BIEDERMANN : Desigur...

SCHMITZ : Dați dovadă că încă mai aveți curaj civic.

BIEDERMANN: Fără îndoială...

SCHMITZ: Ceea ce se datorează tocmai acestui fapt.

BIEDERMANN: Cărui fapt?

SCHMITZ ; Că încă mai aveți conștiință, asta a simțit-o toată cafeneaua, o conștiință adevărată.

BIEDERMANN: Da, da, firește...

SCHMITZ: Domnule Biedermann, nu-i chiar atît de firesc. în ziua de azi. La circ, unde luptam, de pildă — și din pricina asta, vedeți, a luat foc toată șandramaua! — directorul nostru, de pildă, ei bine, mi-a zis : „Mă știi, Sepp” — că doar mă cheamă Josef... — „Mă cunoști”, mi-a zis el. „La ce bun să am conștiință?” Textual. „Ca să le viu de hac fiarelor mele, n-am nevoie decît de o cravașa.” Textual!

Dintr-ăștia era. „Conștiință!” mi-a râs el în nas. „Cînd cineva are o conștiință, zicea el, înseamnă de cele mai multe ori că nu-i curată...” (*Fumează cu vădită plăcere.*) Dumnezeu să-l ierte.

BIEDERMANN: Vrei să spui că a murit?

SCHMITZ: Făcut scrum cu toată șandramaua lui...

(*O pendulă bate ora nouă.*)

BIEDERMANN : Nu înțeleg ce face servitoarea.

SCHMITZ: Nu mă grăbesc. (*Deodată se privesc în ochi.*) Bineînțeles, nici dumneavoastră n-aveți nici un pat liber în casă, domnule Biedermann, servitoarea mi-a spus-o...

BIEDERMANN: Ce-i de râs în asta?

SCHMITZ: „Din păcate, n-avem nici un pat liber!” Așa spun toți, de îndată ce un om e fără adăpost... De altfel nici nu vreau un pat.

119

BIEDERMANN: Nu-U?

SCHMITZ: Sînt obișnuit să mă culc pe jos, domnule Biedermann. Tatăl meu era cărbunar. Sînt obișnuit... (*Fumează în tăcere.*) Nu încapă nici un dar, domnule Biedermann, nici un dar! Ascultați-mă pe mine! Dumneavoastră nu sînteți dintr-ăia care își dau aere la cafenea, fiindcă se scapă pe ei de frică. Pe dumneavoastră vă cred. Din păcate, nici un pat liber! Așa spun toți — dar pe dumneavoastră, domnule Biedermann, vă cred pe cuvînt... Unde am ajunge dacă nici unul dintre noi nu s-ar mai încrede în nimeni ? Eu spun întotdeauna : Unde am ajunge, copii? Fiecare îl socotește pe celălalt un incendiator, în lume-i numai neîncredere. N-am dreptate? Asta, toată cafeneaua a simțit-o, domnule Biedermann. Dumneavoastră credeți încă în ceea ce-i bun în om și în dumneavoastră înșivă. N-am dreptate? Sînteți prima persoană din acest oraș care nu-i tratează pe cei de teapa noastră pur și simplu ca pe niște incendiatori.

BIEDERMANN: Uite o scrumieră.

SCHMITZ: Sau n-am dreptate? (*Scutură cu grijă scrumul țigării.*) în ziua de azi majoritatea oamenilor nu mai cred în Dumnezeu, ci în pompieri.

BIEDERMANN: Ce vrei să spui?

SCHMITZ: Adevărul.

(*Anna aduce o tavă.*)

ANNA: N-avem friptură rece.

SCHMITZ: E destul și asta, domnișoară, e destul și asta... dar ați uitat muștarul.

ANNA: Iertați-mă! (*Iese.*)

BIEDERMANN: Servește-te! (*Umple paharele.*)

SCHMITZ : Nu ești pretutindeni primit așa. Pot să vă încredințez de asta! Am trecut prin multe. Abia intră unul ca noi într-o casă, un individ fără cravată, fără căpătîi, infometat. „Ia loc”, ți se spune, și pe la spate cheamă poliția.

120

Ce părere aveți ? Eu cer un adăpost, nimic altceva, un brav luptător, care a luptat toată viața lui: dar iată că un domn care n-a luptat în viața lui te ia de guler. „Pentru ce?” îl întreb eu, întorcîndu-mă numai ca să-l privesc, și iată-l cu umărul zdrobit. (*Ia paharul.*) în sănătatea dumneavoastră !

(*Beau amîndoi; Schmitz începe să mănînce cu lăcomie.*)

BIEDERMANN: în ziua de azi, domnule, lucrurile stau așa : nu poți deschide un ziar, că și dai de încă un incendiu! Și veșnic aceeași poveste : iarăși un negustor ambulant care cere adăpost, și a doua zi dimineața casa-i în flăcări... Vreau să spun numai — sincer vorbind : e de la sine înțeleasă o anumită neîncredere. (*își ia ziarul.*) Uite, citește! (*Pune ziarul deschis alături de farfurie.*)

SCHMITZ: Am văzut.

BIEDERMANN : Un cartier întreg. (*Se ridică de pe scaun ca să-i arate lui Schmitz.*) Aici, citește asta! (*Schmitz mănîncă lacom, citește și bea.*)

SCHMITZ: E vin de Beaujolais?

BIEDERMANN: Da.

SCHMITZ: Se cerea să fie mai „șambrat”... (*Citește pe deasupra farfuriei.*),... se pare că incendiul a fost pus la cale și înfăptuit după același plan ca ultima oară".

(*își aruncă unul altuia o privire.*)

BIEDERMANN: E de necrezut, nu?

(*Schmitz dă ziarul la o parte.*)

SCHMITZ: Tocmai de aceea nu citesc ziarele.

BIEDERMANN : Ce vreți să spuneți ?

SCHMITZ: Pentru că mereu dai de aceeași poveste.

BIEDERMANN: Da, da, domnule, bineînțeles, dar... asta nu-i totuși o soluție, domnule, să nu citești ziarul: la urma urmei și în definitiv, trebuie să știi ce te așteaptă.

SCHMITZ : La ce bun ?

121

BIEDERMANN: Cum asta? Așa.

SCHMITZ : Nu scapi, domnule Biedermann, nu scapi! (*Miroase cârnatul.*) Providența. (*Taie cârnatul.*)

BIEDERMANN : Crezi ?

(*Anna aduce muștarul.*)

SCHMITZ : Mulțumesc, domnișoară, mulțumesc!

ANNA: Mai doriți ceva?

SCHMITZ: Pentru azi, destul. (*Anna rătnîne Ungă masă.*) Îmi place grozav muștarul. (*Se servește cu muștar.*)

BIEDERMANN: Cum asta, providența?!

SCHMITZ: Ce știu eu... (*Se îndoaie și citește din nou ziarul.*) „... după părerea experților, se pare că incendiul a fost pus la cale și înfăptuit după același plan ca ultima oară.” (*Ride scurt, apoi își umple paharul cu vin.*)

ANNA : Domnule Biedermann!

BIEDERMANN: Ce-i ?

ANNA: Domnul Knechtling dorește să vă vadă.

BIEDERMANN: Knechtling? Acum? Knechtling?

ANNA: Spune...

BIEDERMANN: Nici pomeneală.

ANNA: ...Că nu vă înțelege de loc.

BIEDERMANN: Pentru ce trebuie să mă înțeleagă?

ANNA: Are o nevastă bolnavă și trei copii.

BIEDERMANN: Nici pomeneală! Am spus. (*Se ridică de pe scaun enervat.*) Domnul Knechtling!

Domnul Knechtling! Domnul Knechtling să facă bine să mă lase în pace, pentru numele lui Dumnezeu, sau să-și ia un avocat. Mă rog! Eu mi-am terminat treaba pe ziua de azi. Domnul Knechtling! Îl rog să mă scutească de atîta agitație inutilă pentru o concediere. E caraghios! Și pe deasupra, în ziua de azi există asigurări sociale cum n-âu existat niciodată înainte în istoria omenirii... Da! Să-și ia un avocat. Mă rog! Am să-mi iau și eu unul. Auzi, să pretindă o par-

122

ticipație la invenția lui! N-are decît să dea drumul la robinetul de gaz, sau să-și ia un avocat — mă rog! Dacă Domnul Knechtling își poate permite luxul să piardă un proces sau să-l cîștige... Mă rog! Mă rog! (*Se stăpînește, privindu-l pe Schmitz.*) Spune-i domnului Knechtling că am o vizită. (*Anna iese.*) Scuzați-mă.

SCHMITZ : Ca la dumneavoastră acasă, domnule Biedermann.

BIEDERMANN : E bun ? (*Se așază și-l privește pe Schmitz, care se desfată mîncînd.*)

SCHMITZ: Cine ar fi crezut, da, cine ar fi crezut că mai există încă așa ceva ? în ziua de azi!

BIEDERMANN : Muștar ?

SCHMITZ: Omenie. (*Închide tubul cu muștar.*) Vreau să spun că nu m-ați luat pur și simplu de guler, domnule Biedermann, să mă azvîrliți afară, pe unul ca mine, în stradă, în ploaie! Vedeți, asta ne trebuie, domnule Biedermann, omenie. (*Îa sticla și se servește.*) Să vă răsplătească Dumnezeu. (*Bea și se desfată în mod vădit.*)

BIEDERMANN: Nu trebuie să crezi că sînt neomenos, domnule Schmitz.

SCHMITZ : Da' de unde, domnule Biedermann!

BIEDERMANN: Doamna Knechtling așa pretinde.

SCHMITZ: Dacă ați fi neomenos, domnule Biedermann, ei bine, nu m-ați găzdui în noaptea asta : e limpede.

BIEDERMANN: Nu-i așa?

SCHMITZ: Fie chiar și în pod. (*Pune jos paharul.*) Abia acum e bun vinul nostru. (*Cineva sună la ușă.*) Poliția...?

BIEDERMANN : Nevastă-mea.

SCHMITZ : Hm!

din nou.)

123

BIEDERMANN: Vino!... Dar cu o condiție, domnule: nici un zgomot! Nevastă-mea suferă de inimă.

(De afară se aud voci de femei; Biedermann îi face semn lui Schmitz să se grăbească. îi dă ajutor și iau cu ei tava, paharul și sticla, pornind în vârful picioarelor spre dreapta, unde sade corul.)

BIEDERMANN: Ne iertați! *(Trece peste bancă.)* SCHMITZ: Ne iertați!

(Trece peste bancă și dispar amândoi, în timp ce din stîngă intră în încăperea doamna Biedermann, însoțită de Anna, care o ajută să se dezbrace.)

BABETTE: Unde-i soțul meu? Știi bine, Anna, noi nu sîntem niște filistini: că ai un iubit, treacă-meargă, dar nu îngădui, Anna, să-l ascunzi în casă.

ANNA: Dar, doamnă Biedermann, n-am.

BABETTE: Atunci a cui e bicicleta ruginită de jos, de lîngă intrare ? M-am speriat de moarte! în pod.

Biedermann aprinde lumina; se vede podul, îi face semn lui Schmitz să intre, vorbesc în șoaptă.

BIEDERMANN: Uite comutatorul... Dacă ți-e frig, cred că trebuie să fie pe undeva pe-aici o blană veche de oaie, dar încetișor, pentru Dumnezeu... Scoate-ți pantofii! *(Schmitz pune jos tava și-și scoate un pantof.)* Domnule Schmitz...

SCHMITZ: Domnule Biedermann?

BIEDERMANN : Dar îmi făgăduiești că într-adevăr nu ești un incendiator? *(Schmitz izbucnește în rîs.)* Pst! *(Biedermann face un semn, îi urează noapte bună, iese și închide ușa. Schmitz își scoate și celălalt pantof.)*

124

în odaie.

Babetete a auzit ceva și trage cu urechea, privind îngrozită, apoi, deodată, liniștindu-se, se adresează spectatorilor.

BABETTE: Gottlieb, soțul meu, mi-a făgăduit să se ducă el personal, în fiecare seară, în pod ca să se convingă că nu-i nici un incendiator. îi sînt recunoscătoare Căci altfel n-aș putea dormi noaptea...

în pod,

Schmitz, în ciorapi, se duce spre comutator și stinge lumina.

CORUL : Cetățeni ai orașului nostru, vedeți:

Noi stăm de veghe, paznici ai inocenței,

Veșnic binevoitori.

Șezînd sau în picioare,

Noi vrem binele orașului nostru,

Care s-a cufundat în somn. CORIFEUL : Și din cînd în cînd,

Ca să ne treacă timpul,

Ne umplem pipa cu tutun. CORUL: Noi stăm la pîndă,

Ciulim urechea,

Spre a evita

Ca vreun foc de sub acoperișurile

familiare Să nu nimicească Orașul nostru părintesc.

(Un orologiu bate ora trei.)

CORIFEUL : Lumea știe că sîntem aici, Și știe că-i de ajuns i5ă ne cheme.

(își umple pipa cu tutun.)

125

CORUL: Cine aprinde lumina-n odaie La ceasul ăsta ? Vai! Cu nervii zdruncinați, Fără somn, nefericita... O vād pe stăpîna casei.

(Babette apare în capot.)

BABETTE: Aud pe cineva tușînd!... *(Se aude un sforăit.)* Gottlieb! Tot n-auzi? *(Se aude tușînd.)* Dar e cineva!... *(Se aude sforăitul.)* Bărbații ăștia! Iau un somnifer și sînt gata. *(Un orologiu bate ora patru.)*

CORIFEUL : E ora patru.

(Babette stinge lumina.)

CORIFEUL: Dar n-am fost chemați.

(își pune la loc pipa; fundalul scenei se luminează.)

CORUL : Rază de soare,

Geană de ochi divin,
Iată că s-a făcut iar ziuă
Peste acoperişurile familiare ale oraşului.
Salut!
Nu s-a întâmplat nimic
Oraşului nostru
Cufundat în somn.
Astăzi încă nu.
Salut!
(*Corul se aşază.*)

Scena 2

în odaie.

Biedermann în palton şi pălărie, cu o servietă de piele
sub braţ. Îşi bea cafeaua de dimineaţă şi vorbeşte cu
cineva aflat în cealaltă încăpere.

BIEDERMANN : O dată pentru totdeauna : nu este un incendiator!

VOCEA: De unde ştii?

BIEDERMANN : Dar l-am întrebat chiar eu... Şi apoi ce, nu te mai poţi gândi la nimic altceva pe lumea
asta? Să înnebuneşti, nu alta! Îi tot dai zor cu incendiarii tăi.

(*Babette intră cu o cană de lapte.*)

BABETTE : Nu ţipa la mine.

BIEDERMANN : Nu ţip la tine, Babette, ţip în general, asta-i. (*Babette îi toarnă lapte.*) Trebuie să plec!
(*îşi bea cafeaua care-i prea fierbinte.*) Dacă fiecare îl socoteşte pe celălalt un incendiator, unde o să
ajungem? Trebuie să avem puţină încredere, Babette, 'puţină încredere..

(*îşi priveşte ceasul de la mină.*)

BABETTE : Eşti prea blînd. Cu asta nu mă-mpac, Gottlieb. Laşi inima să vorbească şi, drept urmare, eu
nu dorm toată noaptea... O să-i ofer o gustare, dar după aceea, Gottlieb, îl trimit la plimbare.

BIEDERMANN: Aşa să faci!

BABETTE: Cu binişorul, ştii, fără să-l jignesc.

BIEDERMANN : Aşa să faci! (*Pune ceaşca jos.*) Trebuie să mă duc la avocat. (*0 sărută pe Babette ca
deo-*

127

bicei; în clipa asta apare Schmitz, îmbrăcat cu o blană de oaie; cei doi încă nu-l zăresc.)

BABETTE : De ce l-ai concediat pe Knechtling ?

BIEDERMANN : Pentru că nu mai am nevoie de el.

BABETTE : Ai fost totdeauna mulţumit de serviciile lui.

BIEDERMANN: Tocmai de aceea caută şi el să tragă foloase. O participare la invenţia lui! Cînd ştie
perfect ce-i cu loţiunea noastră de păr : e un succes comercial, dar nu o invenţie. E caraghios! Oamenii
de treabă care îşi dau cu loţiunea noastră pe chelie ar putea tot atît de bine să se folosească de propria
lor urină.

BABETTE : Gottlieb !

BIEDERMANN : E totuşi adevărat! (*Se încredinţează că şi-a pus totul în servietă.*) Sînt prea blînd, ai
dreptate : am să-i sucesc gîtul lui Knechtling ăsta. (*Dă să plece şi-l zăreşte pe Schmitz.*)

SCHMITZ : Bună ziua la toată lumea!

BIEDERMANN: Domnule Schmitz...

(*Schmitz îi întine mîna.*)

SCHMITZ : Spuneţi-mi simplu : Sepp!

(*Biedermann nu-i dă mîna.*)

BIEDERMANN: Soţia mea are să-ţi spună ceva, domnule Schmitz. Eu trebuie să plec. Din păcate. Dar îţi
doresc numai bine. (*îi scutură mîna.*) Cu bine Sepp, cu bine! (*Iese.*)

SCHMITZ : Cu bine, Gottlieb, cu bine!

(*Babette îl priveşte uluită.*)

SCHMITZ: Pe soţul dumneavoastră îl cheamă Gottlieb, nu-i aşa ?

BABETTE: Cum aţi dormit?

SCHMITZ: Mulţumesc, cam frig. Dar mi-am îngăduit, doamnă, să iau blana de oaie. Asta îmi aduce
aminte de

128

copilăria mea în colibele cărbunariilor... Da, sînt deprins cu frigul...

BABETTE: Micul dejun e gata.

SCHMITZ: Doamnă! (*Babette îi arată un scaun.*) Nu pot primi asta!...

(*Ea îi umple ceașca.*)

BABETTE: Trebuie să mănînci pe sature, Sepp. Cu siguranță că ai un drum lung de făcut.

SCHMITZ: Cum așa?

(*Babette îi arată încă o dată scaunul.*)

BABETTE: Vrei un ou moale?

SCHMITZ: Două. BABETTE: Alina!

SCHMITZ: Vedeți, doamnă, mă și simt ca la mine acasă... îmi dați voie? (*Se așază. Intră Anna.*)

BABETTE: Două ouă moi.

ANNA: Bine, doamnă.

SCHMITZ: Le fierbi trei minute și jumătate.

ANNA: Bine, domnule... (*Dă să plece.*)

SCHMITZ: Domnișoară! (*Anna se oprește în ușă.*) Bună ziua! ,

ANNA: Bună! (*Iese.*)

SCHMITZ: Cum mă privește domnișoara! Ei, fir-ar să fie! Dacă ar fi după ea, cred că de mult m-ar fi dat afară, unde plouă cu găleata.

(*Babette toarnă cafea.*)

BABETTE: Domnule Schmitz...

SCHMITZ: Da ?

BABETTE: Dă-mi voie să-ți vorbesc deschis. SCHMITZ: Tremurați, doamnă?! BABETTE: Domnule Schmitz! SCHMITZ: Ce vă frămîntă?

⁵~3167

129

BABETTE: Servește-te cu brînză,

SCHMITZ: Mulțumesc.

BABETTE: Ia marmeladă.

SCHMITZ: Mulțumesc.

BABETTE: Și miere.

SCHMITZ: Pe rînd, doamnă, pe rînd!... (*În timp ce mănîncă, se reazemă de spătarul scaunului, gata să asculte.*) Ce spuneți ?

BABETTE: Ca să vorbim deschis, domnule Schmitz...

SCHMITZ: Spuneți-mi Sepp pur și simplu.

BABETTE: Ca să vorbim deschis...

SCHMITZ: Ați vrea să vă descotorosiți de mine?

BABETTE: Nu, domnule Schmitz, nu! N-aș spune asta...

SCHMITZ: Dar ce ați spune? (*Se servește cu brînză.*) Tilsitul e brînză mea preferată! (*Se reazemă din nou ie spătar și mănîncă lacom, gata să asculte.*) Așadar, doamna mă ia drept un incendiator.

BABETTE: Înțelege-mă bine! Dar ce spunem oare? Departe de mine, domnule Schmitz, gîndul de a te jigni. Pe cuvînt de onoare! M-ai zăpăcit. Cine vorbește de incendiatori? Eu nu mă plîng de loc, domnule Schmitz, de purtarea dumitale.

(*Schmitz pune cuțitul jos.*)

SCHMITZ: Știu: n-am purtări alese. BABETTE: Nu, domnule Schmitz, nu despre asta-i vorba.

SCHMITZ: Un om care plescăie.

BABETTE: Prostii !

SCHMITZ: Asta-mi spuneau într-una și la orfelinat: Schmitz, nu plescăi¹.

(*Babette ia cafetiera ca să toarne cafea.*)

¹În original, joc de cuvinte: Schmitz — schmatzen — a plescăi.

130

BABETTE: Ei, Doamne sfînte, dumneata nu mă înțelege de loc, absolut de loc.

(*Schmitz își acoperă ceașca.*) SCHMITZ: Plec.

BABETTE: Domnule Schmitz...

SCHMITZ: Plec.

BABETTE: Încă o ceașcă? (*Schmitz refuză, clătinînd din cap.*) Jumătate? (*Schmitz refuză, clătinînd din cap.*) Nu poți pleca așa, domnule, nu voiam să te jignesc, domnule, n-am spus cîtuși de puțin că plescăi. (*El se ridică.*) Te-am jignit? (*Schmitz își păturește șervetul.*)

SCHMITZ: Nu-i vina dumneavoastră dacă eu nu știu să mă port cum trebuie. Tatăl meu era cărbunar.

Unde să învețe unul ca mine cum să se poarte? Puțin îmi pasă, doamnă, că mi-e foame ori frig, dar că n-am nici educație, doamnă, nici maniere, doamnă, nici învățătură...

BABETTE : înțeleg.

SCHMITZ : Plec.

BABETTE: încotro?

SCHMITZ: Afară în ploaie...

BABETTE: Ah! Dumnezeuule!

SCHMITZ: Sînt obișnuit.

BABETTE: Domnule Schmitz... Nu mă privi așa! înțeleg, domnule Schmitz. Ai avut , desigur, o copilărie grea...

SCHMITZ : N-am avut nici un fel de copilărie, doamnă. (*Lasă ochii în jos și-și frămîntă degetele.*) Nici un fel de copilărie. Aveam șapte ani cînd a murit mama... (*Se întoarce și-și șterge ochii.*)

BABETTE: Sepp!... Ei, Sepp!...

(*Anna aduce ouăle.*) ANNA: Mai doriți ceva?

(*Cum nimerii nu-i răspunde, pleacă.*)

131

BABETTE : Dar nu te dau pe ușă afară, domnule, n-am spus niciodată asta. Ce ziceam oare? într-adevăr, dumneata nu mă înțelegi, domnule Schmitz, dar e îngrozitor. Ce-aș putea face oare ca să mă crezi? (*Îl apucă, nu fără ezitare, de mîneacă.*) Vîno, Sepp. vîno să mîncînci! (*Schmitz se așază din nou la masă.*)

Drept cine ne iei? Nici n-am observat că plescăi, pe cuvîntul meu de onoare! Și chiar dacă o faci, noi nu judecăm după aparențe, domnule Schmitz, asta o simți, domnule Schmitz, nu-i felul nostru de a fi.

(*Schmitz începe să spargă coaja oului.*)

SCHMITZ: Să vă răsplătească Dumnezeu! BABETTE: Uite sarea.

(*Schmitz mîncă oul.*)

SCHMITZ: E adevărat, nu m-ați dat pe ușă afară, nici vorbă, e adevărat. Vă cer iertare că m-am înșelat în. ce vă privește...

BABETTE: E bine fiert oul?

SCHMITZ: Cam prea moale... Vă cer iertare. (*A isprăvit de mîncat primul ou.*) Ce voiăți oare să spuneți, doamnă, adineori, cînd ați zis : „Ca să vorbim deschis” ?

BABETTE: Da, ce voiam să spun?...

- (*Schmitz sparge coaja celui de-al doilea ou.*)

SCHMITZ: Să vă răsplătească Dumnezeu! (*Mîncă al doilea ou.*) Willi spune mereu că așa ceva nu mai există : caritatea particulară. Nu mai sînt oameni de treabă în ziua de azi! Caritatea e etatizată. Nu mai sînt oameni. Zice el! De aia lumea e pierdută, iată de ce... (*Își sarează oul.*) O să facă o mutră cînd o să înfulece o mîncare ca asta, o să facă o mutră!... Willi... (*Cineva sună la ușă.*) Poate că-i el. (*Sună din nou.*)

BABETTE : Cine-i „Willi” ?

132

SCHMITZ: Ăsta-i învățat, doamnă, o să vedeți, a fost chelner la „Metropol” pe vremuri, înainte de a fi ars „Metropolul”.

BABETTE: Ars ?

SCHMITZ: Ober.

(*Intră Anna.*)

BABETTE: Cine-i?

ANNA: Un domn.

BABETTE: Și ce vrea ?

ANNA: Vine pentru asigurarea împotriva incendiului, zice că trebuie să inspecteze casa. (*Babette se ridică.*) E în frac...

(*Babette și Anna ies, Schmitz se servește cu cafea.*)

SCHMITZ: Ăsta-i Willi!

CORUL : Acuma sînt doi

Care ne îngrijorează;

Două biciclete ruginite

Sînt aici, ale unora,

Dar ale cui? CORIFEUL: Prima-i aici de ieri,

A doua-i de azi. CORUL : Nenorocire!

CORIFEUL : S-a înnoptat.

Noi facem de strajă.

(Se aude bătaia unui orologiu.)

CORUL: Cel care se teme

Vede multe unde nu-i nimic,

Acela se sperie de propria-i umbră.

Orice zvon îl face arțăgos,

Așa îneîț se poticnește

Și trăiește îngrozit,

133

Pîn'ce într-o zi

îl lovește nenorocirea.

(Orologiul bate.)

CORIFEUL: Cei doi sînt tot în casă.

Cum trebuie să înțeleg asta?

(Orologiul bate.)

CORUL: Cel care se teme

E mai orb decît orbul. Sperînd întotdeauna Să înlătore nenorocirea, îi deschide brațele, Vai, dezarmat Și obosit de spaimă, Sperînd mereu, Pînă ce-i Prea tîrziu.

(Orologiul bate.)

CORUL : Nenorocire!

(Corul se așază.)

iiitia ?

Scena 3

în pod.

Schmitz, !n același costum de luptător, și Celălalt care și-a dezbrăcat fracul și a rămas în vestă albă, sînt pe cale să rostogolească butoaie pe pardoseală butoaie de tablă, în care se transportă de obicei, benzină; totul se petrece cît se poate de încet; amîndoi și-au scos pantofii.)

CELĂLALT: încet! încet!

SCHMITZ: Și dacă-i trece prin minte să cheme po-

CELĂLALT: Hai, dă-i drumul! SCHMITZ: Ce ne facem? CELĂLALT: încet! încet... Stop.

(Au rostogolit butoiul spre altele, care se găsesc în penumbră. Celălalt ia niște cîlți ca să-și șteargă degetele.)

CELĂLALT: De ce ar chema poliția?

SCHMITZ: De ce să n-o cheme?

CELĂLALT: Pentru că și el e pasibil de pedeapsă. *(Se aude gungurit de porumbei.)* Din păcate s-a făcut ziuă, hai să ne culcăm. *(Azvîrle cîlții.)* La drept vorbind, orice cetățean e pasibil de pedeapsă, de la un anumit venit în sus. Nu-ți mai frămînta capul, hai...

(Cineva bate în ușa zăvorîtă.)

BIEDERMANN : Deschideți! Deschideți!

(Zgîlfie ușa cu zgomot mare.)

CELĂLALT: Asta nu prea miroase a mâncare de dimineață.

135

BIEPERMANN: Deschideți, vă spun, și imediați SCHMITZ : Nu l-am văzut niciodată în halul ăstat i

/Zarva crește din ce în ce. Celălalt își îmbracă, fracul fără să se grăbească, dar cu mișcări sprintene. își aranjează cravata și-și scutură praful de pe haine, apoi deschide ușa. Intră Biedermann în halat, dar nu-l zărește pe noul-venit, ascuns îndărătul ușii.)

BIEDERMANN : Domnule Schmitz !

SCHMITZ: Bună dimineața, domnule Biedermann,] bună dimineața! Sper că tărăboiul ăsta blestemat nu v-a trezit.

BIEDERMANN: Domnule Schmitz!

SCHMITZ : N-o să se mai întîmple!

BIEDERMANN : Trebuie să părăsești casa! *(Pauză.)* Am zis : trebuie să părăsești casa!

SCHMITZ: Cînd ?

BIEDERMANN : Imediat.

SCHMITZ: De Ce ?

BIEDERMANN: Altfel soția mea are să cheme poliția și eu n-am nici posibilitatea și nici cheful s-o

împiedic.

SCHMITZ : Hm!

BIEDERMANN: Și asta imediat. *(Pauză.)* Ce aștepti? *(Fără să scoată un cuvânt, Schmitz își ia pantofii.)* Și fără vorbă!

SCHMITZ : Dar nu spun nimic.

BIEDERMANN: Dumneata crezi că totul ți-e permis, domnule Schmitz, pentru că ești luptător — târăboiul ăsta în toiul nopții... *(Cu brațul întins îi arată ușa.)* Ieși! Ieși, am spus! Ieși!

SCHMITZ : *(adresându-se Celuilalt):* Nu l-am văzut niciodată în halul ăsta...

(Biedermann se întoarce și rămâne uluit.)

CELĂLALT: Mă prezint Eisenring/

BIEDERMANN : Domnilor ?

EISENRING : Wilhelm Eisenring.

BIEDERMANN : Cum, domnilor, cum se face că dintr-o dată sînteți doi? *(Schmitz și Eisenring se privesc.)* Fără să întrebați?

EISENRING: Vezi ?

BIEDERMANN : Ce vrea să însemne asta ?

EISENRING : Ți-am spus doar. Nu se face, Sepp, nu știi să te porți. Fără să întrebi! Ce fel de purtare e asta? Iată-ne dintr-o dată doi.

BIEDERMANN: Sînt indignat.

EISENRING : Vezi ?! *(Către Biedermann.)* I-am spus doar! *(Către Schmitz.)* Ce ți-am spus?

(Schmitz se rușinează.)

BIEDERMANN: Dar ce vă închipuiți, domnilor? La urma urmelor și în definitiv, domnilor, eu sînt proprietarul acestei case. Vă întreb: ce vă închipuiți? *(Pauză.)*

EISENRING: Răspunde cînd domnul îți pune o întrebare! *(Pauză.)*

SCHMITZ: Vedeți, Willi e prietenul meu...

BIEDERMANN: Și ce-i cu asta?

SCHMITZ : Mergeam împreună la școală, domnule Biedermann, încă de cînd eram mici...

BIEDERMANN : Și ?

SCHMITZ: Ei bine, m-am gîndit...

BIEDERMANN : Ce ?

SCHMITZ: Ei bine, m-am gîndit... *(Pauză.)* EISENRING : Nu te-ai gîndit la nimic! *(Către Biedermann.)*

Vă înțeleg perfect, domnule Biedermann. Orice ar fi, dar la urma urmelor și în definitiv... *(Strigînd la Schmitz.)* Crezi că un proprietar o să îngăduie una ca asta ? *(Către Biedermann.)* Și Sepp nici nu v-a întreat?

BIEDERMANN: **Nici Un CUVÎnt!**

136

137

EISENRING: Sepp! BIEDERMANN: Nici un CUVÎnt!

EISENRING : Și după asta te mai miri că te dă afară ? *(Clatină din cap și rîde de Schmitz ca de un prost.)*

BIEDERMANN : Nu-i de rîs, domnilor. Vorbesc foarte serios, domnilor. Soția mea suferă de inimă.

EISENRING: Vezi ?

BIEDERMANN : Nevastă-mea n-a dormit aproape toată noaptea. Din cauza acestui târăboi. De fapt : ce faceți aici? *(Privește în jurul lui.)* Ce naiba caută butoaiele astea aici? *(Schmitz și Eisenring privesc în direcția unde nu sînt butoaiele.)* Aici! Aici! Ce-i asta? *(Lovește un butoi.)*

Ce-i asta?

SCHMITZ: Butoaie...

BIEDERMANN: Cum de-au ajuns aici?

SCHMITZ: Ai idee, Willi, cum de-au ajuns aici?

EISENRING: Marfă de import, e marcat deasupra.

BIEDERMANN : Domnilor!

EISENRING: Trebuie să fie marcat undeva pe deasupra.

(Eisenring și Schmitz caută inscripția.)

BIEDERMANN : Sînt uluit. Ce vă închipuiți oare ? Podul meu plin cu butoaie... îngrămădite, pur și simplu îngrămădite !

EISENRING: Da, întocmai.

BIEDERMANN : Ce vreți să spuneți?

EISENRING: Sepp a încurcat socotelile... Doisprezece metri pe cincisprezece ai zis tu, și podul ăsta n-are nici o sută de metri pătrați. Nu-mi pot lăsa butoaiile pe stradă, domnule Biedermann, înțelegeți doar!

BIEDERMANN: Nu înțeleg nimic.

(Schmitz arată o etichetă.)

SCHMITZ: Uite-o, domnule Biedermann, uite eticheta !

BIEDERMANN: Sînt uluit...

EISENRING: Aici e marcat de unde vin. Aici. BIEDERMANN: Sînt pur și simplu uluit. (Privește eticheta.)

în odaia de jos. Arma lasă să intre un polițist în odaie.

ANNA: Am să-l chem.

(Anna părăsește încăperea. Polițistul așteaptă.)

în pod BIEDERMANN: Benzină?!

în odaia de jos. Anna se înapoiază,

ANNA: Și în ce chestiune, domnule polițist? POLIȚISTUL: Diverse treburi.

(Anna iese, polițistul așteaptă.) în pod.

BIEDERMANN: E oare adevărat, domnilor, e oare adevărat ?

EISENRING: Ce?

BIEDERMANN: Ce scrie pe eticheta asta? (Le arată eticheta.) Drept cine mă luați? Asta nu mi s-a mai întîmplat! Credeți oare că nu știu să citesc ? (Cei doi privesc eticheta.) Vă rog! (Rîde, indignat de obraznicia lor.) Benzină! (Vorbînd ca un judecător de instrucție.) Ce-i în butoaiile astea?

EISENRING: Benzină.

138

139

BIEDERMANN : Lăsați-vă de glume! Vă întrebi pentru ultima dată ce-i în butoaiile astea.

Dumneavoastră știți tot atît de bine ca și mine că în pod nu se depozitează benzină. (Își trece degetul peste un bidon.) Vă rog... mirosiți chiar dumneavoastră. (Le vîră degetul sub nas.) E benzină sau nu-i benzină...? (Cei doi miros și se privesc.) Răspundeți!

EISENRING: Este. SCHMITZ: Este.

AMÎNDOI; De netăgăduit.

BIEDERMANN: Sînteți nebuni? Podul meu plin cu benzină?...

SCHMITZ : Tocmai de aceea nu fumăm, domnule Biedermann.

BIEDERMANN : Și asta, domnilor, în vremurile de azi. E de ajuns să deschizi un ziar ca să fii prevenit. Dar ce vă închipuiți? Nevastă-mea o să aibă un atac, dacă vede asta.

EISENRING: Vezi?

BIEDERMANN : Nu mai spune într-una : vezi!

EISENRING: Nu poți pretinde asta unei femei, Sepp, unei gospodine. Le cunosc eu pe gospodine!

ANNA: (de pe scară) : Domnule Biedermann! Domnule Biedermann!

(Biedermann închide ușa.)

BIEDERMANN: Domnule Schmitz! Domnule... EISENRING : Eisenring.

BIEDERMANN: Dacă nu scoateți imediat butoaiile astea din pod, dar imediat spun...

EISENRING : Veți chema poliția.

BIEDERMANN: Da!

SCHMITZ : Vezi ?

ANNA (de pe scară) : Domnule Biedermann!

BIEDERMANN (șoptind) : Este ultimul meu cuvînt! EISENRING : Care ?

BIEDERMANN : Nu îngădui să se depoziteze benzină în podul meu. O dată pentru totdeauna. Nu îngădui.

(Cineva bate la ușă.)

BIEDERMANN: Vin !

(Deschide ușa dînd să iasă, dar intră polițistul.)

POLIȚISTUL : Ah, iată-vă, domnule Biedermann, iată-vă, Nu-i nevoie să coborîți, n-o să vă rețin multă vreme. BIEDERMANN : Bună dimineața! POLIȚISTUL : Bună dimineața! EISENRING: 'neața...

SCHMITZ: 'neața...

(Schmitz și Eisenring se înclină.)

POLIȚISTUL: E vorba de un accident.

BIEDERMANN : Dumnezeuule!

POLIȚISTUL : Un bătrîn — soția lui pretinde că a lucrat la dumneavoastră ca inventator — a deschis ro-

binetul de gaz astă noapte. (*Caută în carnețel.*) Knechtling Johann, domiciliat în Rossgasse numărul 11. (*Își vîră carnețelul la loc în buzunar.*) L-ați cunoscut?

BIEDERMANN: Eu...

POLIȚISTUL: Preferați poate, domnule Biedermann, să-mi vorbiți între patru ochi?...

BIEDERMANN: Da.

POLIȚISTUL: Pe funcționari asta nu-i privește!

BIEDERMANN: Nu. (*Rămîne în pragul ușii.*) Dacă întreabă cineva de mine, domnilor, sînt la poliție. Ați înțeles? Mă întorc imediat.

(*Schmitz și Eisenring dau din cap în semn că au înțeles.*)

POLIȚISTUL: Domnule Biedermann! BIEDERMANN: Haidem!

140

141

POLIȚISTUL: Ce-i în butoaiiele astea?

BIEDERMANN: Acolo?

POLIȚISTUL: Dacă îmi permiteți să întreb. BIEDERMANN: ...Loțiune pentru păr...

(*Îi privește pe Schmitz și pe Eisenring.*)

EISENRING: Hormoflor.

SCHMITZ: „Face fericirea bărbaților”.

EISENRING: Hormoflor.

SCHMITZ: „Încercați-l fără întârziere”.

EISENRING: „N-o să vă căiți”.

AMÎNDOI: Hormoflor, Hormoflor, Hormoflor.

(*Polițistul ride.*) BIEDERMANN: A murit?

(*Biedermann și polițistul ies.*)

EISENRING: Ce om cumsecade! SCHMITZ: Ce ți-am spus? EISENRING: Cît privește mîncarea de dimineată s-a dus pe copcă.

SCHMITZ: Nu l-am văzut niciodată în halul ăsta...

(*Eisenring se caută în buzunare.*)

EISENRING: Tu ai amorsa?

(*Schmitz se caută în buzunare.*)

SCHMITZ: Nu l-am văzut niciodată în halul ăsta...

CORUL: Rază de soare,

Geană de ochi divin, Iată că s-a făcut iar ziuă Peste acoperișurile familiare Ale orașului nostru.

CORIFEUL: Azi ca și ieri.

CORUL: Salut!

CORIFEUL: Nu s-a întimplat nimic

Orașului cufundat în somn.

CORUL: Salut!

CORIFEUL: Nimic încă...

CORUL: Salut!

(*Zgomotele i străzii, circulație, claxoane și tramvaie.*)

CORIFEUL: Înțelept și stăpîn al atîtor primejdii
:

Este omul care chibzuiește asupra

celor văzute;

Spirit atent,

» El prevede

Din timp nenorocirea,

Dacă vrea.

CORUL: Dar dacă nu vrea?

CORIFEUL: Acela care citește zilnic ziarul

La micul dejun

Spre a afla ce-l amenință,

Primind zi de zi explicații

Despre întîmplări îndepărtate,

înlăturînd efortul
De-a gîndi el însuși,
Știe în toate zilele
Ce s-a petrecut ieri.
Dar el nu vede ce se petrece azi
Sub acoperișul lui.

CORUL: Ce-i tănuit !

CORIFEUL Ce-i evident!

:

CORUL: Manifest.

CORIFEUL: Și flagrant.

CORUL: El nu vrea să vadă nimic,
Căci altminteri...

(Corifeul întrerupe cu un semn al mîinii.)

UI

143

CORIFEUL: Iată-l.

(Corul se întoarce pe jumătate.)

CORUL: Nu s-a întîmplat nimic

Orașului nostru Cufundat în somn, Azi ca și ieri.

Spre a uita ceea ce-l amenință, B'unul cetățean se zorește, Ras proaspăt, Spre birou...

(Intră Biedermann în palton și pălărie, cu servieta sub braț.)

BIEDERMANN: Taxi!... Taxi!... Taxi!... *(Corul îi închide drumul.)* Ce s-a întîmplat? CORUL :
Nenorocire!

BIEDERMANN: te doriți?

CORUL: Nenorocire!

BIEDERMANN Asta mi-ați mai spus-o.

CORUL : De trei ori nenorocire!

BIEDERMANN: Și pentru ce? CORIFEUL : Lucruri suspecte,
în primejdie să ia foc,

S-au dezvăluit

Ochilor noștri

Ca și alor tăi.

Ce să însemne ?

Butoaie cu benzină

Sub acoperișul tău.

BIEDERMANN: *(urlă)* Ce vă privește? *(Pauză.)*

Lăsați-mă să trec. Trebuie să mă duc la avocatul meu. Ce

vreți de la mine? Nu sînt vinovat... *(Biedermann pare*

speriat.) E un interogatoriu, sau ce? *(Sigur de sine.)* Dar lăsați-mă să trec.

(Corul nu se clintește.)

CORUL: Nu-i este dat corului să judece

Faptele și purtările cetățeanului. CORIFEUL: Privind lucrurile dinafară,

Corul deosebește mai ușor amenințările. CORUL: Punînd întrebări politicos,

încă sub amenințarea primejdiei,

Prevenind numai, cuprins de groază,

Simplu,

După obicei

înaintează Corul,

Ca un bun cetățean,

Neputincios,

Veșnic binevoitor,

Pînă ce-i prea târziu

Spre a stinge focul.

(Biedermann își consultă ceasul de mînă.) BIEDERMANN: Sînt grăbit.

CORUL: Nenorocire!

BIEDERMANN: într-adevăr, nu înțeleg ce doriți.

CORIFEUL : Ca tu să rabzi în pod.

Butoaiele cu benzină,

Biedermann Gottlieb,

Ce-ai avut în gând?

BIEDERMANN : în gând ?

CORIFEUL: Chiar și tu știi

Că lumea poate lua foc. Biedermann Gottlieb, La asta te-ai gândit?

144

10-3167

145

BIEDERMANN: Gândit ? (*Scrutează corul.*) Domnilor, eu sînt un cetățean liber. Am dreptul să gîndesc ce vreau. Ce-i cu toate întrebările astea? E dreptul meu, domnilor, să nu gîndesc de loc — fără să mai pun la socoteală, domnilor, că ceea ce se întîmplă sub acoperișul meu... dați-mi voie s-o spun : la urma urmelor și în definitiv, eu sînt proprietarul casei!...

CORUL: Tu ești sfîntă și sacră

Proprietate!

Și orice se întîmplă,

Chiar dacă iei foc,

Fără să te mai stingi,

Mistuindu-ne pe toți,

Prefăcîndu-ne în cenușă,

Tu ești sfîntă și sacră.

BIEDERMANN: Bine! (*Pauză.*) De ce nu mă lăsați să trec? (*Pauză.*) De ce nu mă lăsați să trec? (*Pauză.*)

Nu trebuie să ne gîndim întotdeauna la ce-i mai rău. Unde ne-ar duce asta? Eu țin la tihna mea, la liniștea mea și nu vreau nimic mai mult, iar în ceea ce îi privește pe cei doi domni... fără să mai pun la socoteală că pentru moment am alte griji pe cap...

(*Intră Babelte îmbrăcată cu palton și cu pălărie.*)

BIEDERMANN: Ce cauți aici?

BABETTE: Vă deranjez?

BIEDERMANN: Sînt în conferință cu Corul.

(*Babette face un semn din cap Corului, apoi îi șoptește ceva la ureche lui Biedermann.*)

BIEDERMANN: Cu panglică, firește! Nu interesează prețul, numai coroană să fie.

(*Babette face semn din cap Corului.*)

BABETTE : Scuzați-mă, domnilor.

(*Babette se îndepărtează.*)

146

BIEDERMANN : ... scurt și cuprinzător, domnilor, sînt sătul. De voi și de incendiatorii voștri! Nu mă mai duc nici la cafea, că m-am săturat pînă-n gît. Nu se mai poate vorbi și de altceva în ziua de azi? La urma urmei nu trăiești decît o dată. Dacă o să considerăm că oricine, cu excepția propriei noastre persoane, este un incendiator, Cum o să se mai îndrepte lucrurile vreodată? Puțină încre- . dere trebuie să avem, pentru numele lui Dumnezeu, e nevoie de puțină bunăvoință. Așa socot eu. Nu trebuie să vedem întotdeauna răul. Sfinte Dumnezeule! Nu toți oamenii sînt incendiatori. Așa socot eu! Trebuie să avem puțină încredere... (*Pauză.*) Nu pot trăi veșnic cu frica-n sîn! (*Pauză.*) Credeți oare că astă-noapte am închis o clipă ochii? La urma urmelor, nu sînt idiot. Benzina-i benzină. Mi-au trecut prin minte gîndurile cele mai negre — m-am suit pe masă, ca să trag cu urechea, apoi, mai tîrziu, chiar pe dulap, ca să-mi lipesc urechea de tavan. Da! Sfo-răiau, iată ce făceau. Sforăiau! M-am suit de cel puțin patru ori pe dulap. Sforăiau liniștiți!... Și cu toate astea, o dată, de furie, am pornit pe scară, puteți să mă credeți sau nu, în pijama. N-a lipsit mult ca să-i trezesc pe cei doi ticăloși și să-i azvîrl afară — cu butoaiele lor cu tot! Cu propriile mele mîini, fără milă, în toiul nopții.

CORUL: Cu propriile tale mîini?

BIEDERMANN: Da.

CORUL: Fără milă?

BIEDERMANN: Da.

CORUL: în toiul nopții?

BIEDERMANN : Era, cît pe-aci, da — dacă nevastă-mea n-ar fi venit, se temea să nu răcesc — era cît pe-aci s-o fac!

(Ia o țigară ca să-și ascundă stinghereala.)

147

CORIFEUL: Ce să însemne oare?

N-a dormit toată noaptea. S-a gîndit el oare Că i-au înșelat bunătatea? A avut o bănuială, dar de ce?

(Biedermann își aprinde țigara.)

CORUL: Da, într-adevăr, e grea viața cetățeanului!

E aspru la birou,

Dar acasă

E blîndețea însăși

vȘi-i place să facă bine. CORIFEUL : Cînd îi convine. CORUL: Cel ce nădăjduiește că binele

Se datorează blîndeții,

Acela se înșală amarnic. BIEDERMANN: Ce înțelegeți prin asta? CORUL: Nouă ni se pare

Că pute a benzină.

(Biedermann adulmecă.)

BIEDERMANN: Ei bine, domnilor, eu nu simt nimic...

CORUL: Vai nouă! BIEDERMANN: Dar absolut nimic. CORUL: Vai nouă! CORIFEUL: Nici nu mai

CORUL : Vai nouă !

BIEDERMANN: Nu

CORIFEUL: Ce are de gînd, nefericitul? îngrijorător de îndrăzneț, Așa mi s-a părut; Și palid a fugit de-aici. îngrijorător de hotărît; Dar ce va face?

(Se aude un claxon.)

CORUL: Nici nu mai simte mirosul supărător.

(Se aude claxonul în depărtare.)

CORUL : Vai nouă!

(Corul se retrage, afara de Corifeu, care își scoate pipa.)

CORIFEUL : Cel ce se teme mai mult

De o schimbare decît de o nenorocire. Cum să se împotrivescă nenorocirii?

(Ormează corul.)

simte mirosul supărător. domnilor,

mai fiți defetiști, nu mai repetați neîncetat: „Vai nouă!” *(Se aude claxonînd o mașină.)* Taxi! Taxi! *(Se aude mașina fnînd.)* Mă scuzați. *(Biedermann iese grăbit.)*

CORUL : O, cetățene, încotro ?!

(Se aude mașina pornind.)

148

Scena 4

În pod.

Eisenring e singur; în timp ce desfășoară ghemul de sfoară, fluieră L i l i M a r l e n¹ își întrerupe fluieratul ca să-și umezească arătătorul, pe care îl scoate prin luarnă, vrînd să-și dea seama dincotro bate vîntul în odaie.

Intră Biedermann, urmat de Babette. Își scoate paltonul și-și aruncă servieta, Are o țigară în gură.

BIEDERMANN: Fă Ce-ți Spun. BABETTE: O gîscă ?

BIEDERMANN: O gîscă. *(Își scoate cravata, con-tinuînd să țină țigara în gură.)*

BABETTE: De ce îți scoți cravata, Gottlieb?

(El îi întinde cravata.)

BIEDERMANN : Dacă-i denunț pe cei doi vlăjgani, sînt sigur că mi-i fac dușmani! Și ce-o să ai din asta ? E de ajuns un chibrit, pentru ca toată casa să fie în flăcări. Ce-am cîștiga? Dacă mă duc la ei și-i invit... numai să primească invitația mea...

BABETTE: Atunci ?

BIEDERMANN: Atunci ni-i facem prieteni. *(Își scoate haina, i-o dă nevastă-si și iese.)*

BABETTE: Află, Anna, că astă-seară nu ești liberă. Avem musafiri. Pune masa pentru patru persoane.

¹ Cîntec al soldaților hitleristi.

În pod. Eisenring cîntă Lili Marlen, cineva bate la ușă.

EISENRING: Intră! *(Continuă să fluiera, nu intră nimeni.)* Intră! *(Intră Biedermann, în cămașă, cu țigara în tîină.)* ... 'neăța domnule Biedermann!

BIEDERMANN : îmi dai. voie ?

EISENRING: Ați dormit bine?

BIEDERMANN: Mulțumesc, foarte prost

EISENRING: Eu de asemeni... Din pricina fohn-ului... (*își vede mai departe de treabă cu depănatul sforii.*)

BIEDERMANN: Nu te stingheresc?

EISENRING ; Dar vă rog, domnule Biedermann, ca îa dumneavoastră acasă.

BIEDERMANN: Nu; vreau să mă vîr cu de-a sila... (*Se aude gungurit de porumbei.*) Și prietenul nostru unde-i?

EISENRING: Sepp? La treabă, al dracului puturos. Nu voia să se ducă fără să mănînce! L-am trimis să caute rumeguș.

BIEDERMANN : Rumeguș ?

EISENRING: Rumegușul răspîndește cel mai bine Jocul.

(*Biedermann rîde politicos, ca de o glumă proastă.*)

BIEDERMANN: Ce voiam să-ți spun, domnule Eisenring...

EISENRING: Vreți iarăși să ne dați afară?

BIEDERMANN : M-am gîndit peste noapte — știi, isprăvisem somniferele — că aici sus, domnilor, n-aveți toaletă.

EISENRING: Avem jgheabul streășinii.

BIEDERMANN : Cum vreți, domnilor, cum vreți. Mi-a trecut pur și simplu prin cap. Toată noaptea. V-ar plăcea poate să vă spălați sau să faceți un duș. N-aveți

150

151

decît să folosiți baia mea. I-am spus Annei să pună prosoape. (*Eisenring clatină din cap.*) De ce dai din cap? EISENRING: Unde o fi pus-o oare?

BIEDERMANN: Ce ?

EISENRING: N-ați văzut o amorsa undeva? (*Caută în toate părțile.*) Nu vă necăjiți, domnule

Biedermann, din pricina băii. Serios. Nici la închisoare, știți, nu era baie.

BIEDERMANN: La închisoare?

EISENRING: Cum? Sepp nu v-a povestit că eu am ieșit din închisoare ?

BIEDERMANN: Nu.

EISENRING: Nici un cuvînt?

BIEDERMANN: Nu.

EISENRING: Țsta nu vorbește decît despre el. Sînt asemenea țipi! La urma urmelor, nu noi sîntem de vină că a avut o copilărie tragică. Și dumneavoastră, domnule Biedermann, ați avut o copilărie tragică? Eu nu! Aș fi putut să studiez. Tăticu voia să urmez dreptul. (*Se oprește în fața lucarnei și strigă spre porumbei*) Gu! Gu ! Gu!

(*Biedermann își aprinde din nou țigara.*)

BIEDERMANN: Domnule Eisenring, n-am dormit toată noaptea. Sincer vorbind : e într-adevăr benzină în butoaiele astea ?

EISENRING: N-aveți încredere în noi?

BIEDERMANN: Nu vă întreb decît atît.

EISENRING: Sincer vorbind, drept cine ne luați, domnule Biedermann, drept cine?

BIEDERMANN: Să nu-ți închipui, prietene, că eu n-am simțul umorului, dar trebuie. să spun că aveți un fel de a glumi...

EISENRING: Cunoaștem cîntecul ăsta.

BIEDERMANN : Care anume ?

152

EISENRING: Gluma e al treilea mod de a te camufla. Al doilea e sentimentalismul. Adică marafeturi de soiul celor pe care le istorisește Sepp : copilăria lui în pădure la cărbunari, orfelinatul, circiil și așa mai departe. Dar cel mai bun și mai sigur mijloc de camuflaj, după umila mea părere, este, dintotdeauna, să spui adevărul gol-goluț. E caraghios, dar nimeni nu crede adevărul.

în odaie. Anna, urmată de văduva Knechtling în doliu.

ANNA: Luați loc! (*Văduva se așază.*) Dar dacă sînteți doamna Knechtling, e într-adevăr inutil. Domnul Biedermann nu vrea s-aibă nimic de-a face cu dumneavoastră, a zis el. (*Văduva se ridică de pe scaun.*)

Luați loc! (*Văduva se așază.*) Să nu vă faceți iluzii... (*Anna iese.*)

în pod,

Eisenring, în picioare, meșterește ceva. Biedermann, în picioare, fumează.

EISENRING ; Ce-o fi făcînd oare Sepp al nostru ? Rumegușul, oricum, nu-i nici o afacere. Sper că nu l-au înhățat.

BIEDERMANN: înhățat ?

EISENRING: Ce vi se pare atît de nostim?

BIEDERMANN: Cînd te aud vorbind așa, știi, domnule Eisenring, mi se pare că vii dintr-o altă lume. înhățat! Găsesc asta cît se poate de fascinant. Ca dintr-o altă lume! în lumea noastră, vezi dumneata, e rar ca cineva să fie înhățat...

EISENRING : Pentru că în lumea dumneavoastră nu se fură rumeguș, bineînțeles, domnule Biedermann... asta-i deosebirea de clasă.

BIEDERMANN: Asta-i o prostie!

153

EISENRING: Doar nu vreți să spuneți, domnule Biedermann...

BIEDERMANN: Nu cred în deosebiri de clasă! Trebuie să-ți fi dat seama, Eisenring, că eu nu sînt un om de modă veche. Dimpotrivă. Regret sincer că în clasele de jos se mai trîncănește despre deosebiri de clasă. Nu sîntem, • oare, în ziua de azi cu toții, săraci ori bogați, făpturi ale unuia și aceluiași creator? Chiar și clasa de mijloc. Nu sîntem, dumneata și cu mine, oameni, oameni din carne și sînge?... Nu știi, domnule, dacă fumezi. (*îi oferă țigări Jiui Eisenring, dar acesta, dînd din cap, refuză.*) Se-înțelege, nu pledez să ne facem toți o apă și-un pămînt. Slavă Domnului, or să existe cît e lumea oameni capabili și oameni incapabili, dar de ce să nu ne întindem, pîhr și simplu, mîna? Pentru Dumnezeu, un pic de bunăvoință, un pic de idealism, un pic... și toți ne-am dobîndi liniștea și pacea, săraci ca și bogați. Nu crezi asta, oare?

EISENRING : Pot să vă vorbesc sincer, domnule Biedermann ?

BIEDERMANN: Te rog...

EISENRING : N-o să răstălmăciți ?

BIEDERMANN: Cu cît mai sincer, cu atît mai bine.

EISENRING : Între noi — sincer vorbind — ar fi mai bine să nu fumați aici. (*însăimîntat Biedermann își stinge țigara.*) Nu pot să vă ordon, domnule Biedermann. La urma urmelor și în definitiv, e casa dumneavoastră, dar pricepeți.

BIEDERMANN : Bineînțeles!

(*Eisenring se apleacă.*)

EISENRING: Ah, uite-o! (*Ridică ceva de jos și suflă praful de pe obiect înainte de a-l fixa de sfoară. Fluieră din nou Lili Marlen.*)

BIEDERMANN : Spune-mi, domnule Eisenring, ce faci toată vremea aici? Dacă îmi permiți să întreb? Ce-i asta?

154

EISENRING: O amorsa.

BIEDERMANN: ...?

EISENRING: Și ăsta-i fitilul.

BIEDERMANN: ...?

EISENRING: Sepp zice că azi ar exista modele mult mai bune. Dar nu le au încă în arsenalul lor, iar pentru noi rîu poate fi vorba să le cumpărăm. Tot ce-i în legătură cu războiul e grozav de scump, totdeauna de prima calitate.

BIEDERMANN: Un fitil, spuneai?

EISENRING: Un fitil fulminant. (*îi întinde lui Biedermann capătul fitilului.*) Sînteți atît de amabil, domnule, să țineți acest capăt, ca să pot măsura?

(*Biedermann fine fitilul.*)

BIEDERMANN: Lasă gluma, prietene... EISENRING: Numai o clipă! (*Fluieră Lili Marlen și măsoară fitilul.*) Mulțumesc, domnule, mulțumesc mult!

(*Biedermann izbucnește deodată în rîs.*)

BIEDERMANN : Nu, Willi, pe mine nu mă duci. Pe mine nu! Dar trebuie să mărturisesc că vă bizuiți mult pe umorul oamenilor. Mult! Cînd te aud vorbind așa, îmi pot închipui foarte ușor că din cînd în cînd ești arestat. Nu toată lumea, prietene, nu toată lumea are atîta umor ca mine!

EISENRING: Trebuie să nimerești bine.

BIEDERMANN : Amicii mei de la cafenea, de pildă, de îndată ce le spui: „începe-te în ceea ce-i bun în om", se și gîndesc la Sodoma și Gomora.

EISENRING: Ha !

BIEDERMANN: Și închipuie-ți că am donat o sumă de bani pompierilor noștri. Mi-e și rușine să spun

cît!

EISENRING : Ha! (*îi întinde fitilul.*) Oamenii care n-au simțul umorului sînt pierduți, cînd fitilul ia foc.

Con-

155

solați-vă cu gîndul ăsta! (*Transpirat, Biedermann se așază pe un butoi.*) Ce s-a întîmplat, domnule Biedermann ? V-ați făcut alb ca varul. (*îl bate zdravăn pe umăr.*) Mirosul, știu, cînd nu ești obișnuit cu mirosul de benzină. O să mai deschid o fereastră. (*Deschide ușa.*) BIEDERMANN: Mulțumesc...

(*Anna strigă de pe scară.*)

ANNA : Domnule Biedermann! Domnule Biedermann! EISENRING : Iarăși poliția ? ANNA :

Domnule Biedermann!

EISENRING : Dacă nici ăsta nu mai e stat polițist! ANNA : Domnule Biedermann!

BIEDERMANN: Vin (*Biedermann și Eisenring își vorbesc în șoaptă.*) Domnule Eisenring, îți place gîscă?

EISENRING: Gîscă ? BIEDERMANN: Gîscă, da, gîscă.

EISENRING: Dacă-mi place? Mie? De ce?

BIEDERMANN : Umplută cu piure de castane ?

EISENRING: Și garnisită cu varză roșie?

BIEDERMANN: Da... Asta voiam să-ți spun: ne-vastă-mea și cu mine — mai ales eu — m-am gîndit: dacă v-ar face plăcere... Nu vreau să mă vîr cu de-a sila...! Dacă v-ar face plăcere, domnule Eisenring, să veniți la noi astă seară, la o masă bună, dumneata și Sepp.

EISENRING: Azi?

BIEDERMANN : Preferi mîine ?

EISENRING: Mîine, cred că nu vom mai fi aici. Dar astă seară, cu plăcere, domnule, Biedermann, cu plăcere!

BIEDERMANN : Să spunem : ora șapte.

(*Anna strigă de pe scară.*)

ANNA : Domnule Biedermann!

(*Biedermann îi întinde lui Eisenring mina.*)

156

BIEDERMANN : Ne-am înțeles ? EISENRING : Ne-am înțeles.

(*Biedermann pleacă, dar se oprește încă o dată în ușă, dînd amabil din cai>, în timp ce aruncă o privire uluită asupra butoaielor și fitilurilor.*)

EISENRING : Ne-am înțeles!

(*Biedermann iese și Eisenring își vede mai departe de treabă, fluierînd. Corul înaintează ca și cum scena s-ar fi isprăvit, dar în clipa cînd corul s-a adunat în fața rampei, se aude un zgomot în pod, de parcă s-ar fi prăvălit ceva.*)
în pod.

EISENRING: Poți ieși, filozofule. (*Al treilea ins apare în patru labe din mijlocul butoaielor; poartă ochelari.*) Ai auzit, astă seară Sepp și cu mine sîntem invitați la cină. Tu ai să faci de pază aici. Să nu între cineva și să fumeze, înainte, de vreme. Ai înțeles? (*Al treilea ins își șterge ochelarii.*) Mă întreb uneori, filozof ule, ce cauți printre noi, dacă nu te bucuri cînd izbucnesc incendii, scîn-tei și flăcări care trosnesc, cînd sirenele sînt mereu în în-tîrziere, dacă nu-ți face plăcere lătratul cîinilor, fumul și strigătele oamenilor... cenușa. (*Al treilea ins își pune ochelarii; e tăcut și serios. Eisenring rîde.*)

Reformatorul! (*Fluieră o clipă, fără să-l ia în seamă pe filozof.*) Nu-mi plac intelectualii, știi bine, filozofule, ți-am spus-o de la început; pentru voi ăștia nu există plăcere adevărată, voi ăștia sîn-teți întotdeauna atît de firoșcoși, întotdeauna atît de serioși, că ajungeți să trădați — pentru voi nu există plăcere adevărată. (*își vede mai departe de treabă, fluierînd.*) CORUL: Iată, sîntem gata,

Toate furtunurile sînt încolăcite,

Sînt vopsite în roșu,

Potrivit regulamentului.

157

Fiecare gură de furtun

E de alamă,

E lustruită,

E unsă,

Fiecare știe ce are de făcut. CORIFEUL: Dar vai, fohnul... CORUL : Fiecare știe ce are de făcut,

Pompa noastră e și ea

De alamă,
Lustruită, revizuită,
Ca să obținem

O presiune mai puternică. CORIFEUL : Dar gurile de incendiu ? CORUL: Fiecare știe ce are de făcut. CORIFEUL : Da, sîntem pregătiți.

(*Intră Babette, cu o gîscă în mină, și Doctorul în filozofie.*)

BABETTE : Da, domnule doctor, da, știu, dar soțul meu... da, e urgent, domnule doctor, e urgent, da, îi voi comunica... (*Se îndepărtează de filozof și se îndreaptă spre rampă.*) Soțul meu mi-a spus să cumpăr o gîscă. Ei bine, iat-o! Și s-o fac friptură! Ca să cîștigăm prietenia celor din pod! (*Se aud bătînd clopotele unei biserici.*) E sîmbătă seara, auziți, și nu pot să scap de o presimțire idioată : mă gîndesc că e poate pentru ultima oară cînd mai bat astfel clopotele orașului nostru... (*Biedermann o strigă pe Babette.*) Nu știu, doamnelor, dacă Gottlieb are totdeauna dreptate. O dată chiar mi-a spus : „Bineînțeles, sînt niște canalii, dar dacă mi-i fac dușmani, ei bine, Babette, s-a dus pe gîrlă loțittnea noastră!” Și cînd te gîndești că abia se înscrisese în partid! (*Biedermann o strigă pe Babette.*) Veșnic aceeași poveste! îl cunosc pe Gottlieb al meu. Totdeauna bună-

158

tatea asta a lui, ei da, totdeauna bunătatea asta a lui! (*Babette iese cu gîsca.*)

CORUL: Unul care poartă ochelari,

Un băiat de familie,

Fără porniri dușmănoase.

Și foarte cultivat,

Pe cît se pare, și palid,

Nu-și face iluzii că binele

îl obții cu blîndețe.

E foarte hotărît

Să acționeze

Fără să ia seama cum,

Căci — își spune el —

Scopul sfințește mijloacele.

Vai, el speră de asemeni...

Integru, neintegru!

Ca să vadă cît mai departe,

își șterge sticlele ochelarilor,

Dar nu vede

Benzina din butoaie,

Căci nu vede decît ideea!

Pînă cînd totul ia foc! DOCTORUL ÎN FILOZOFIE : Bună seara... CORIFEUL: La furtunuri!

La pompe!

La scări !

(*Pompierii aleargă la posturile lor.*)

CORIFEUL: Bună seara. (*Către public, după ce s-a auzit de pretutindeni strigătul: „Gafal”*) Da, sîntem gata.

Scena 5

în odaie.

Văduva Knechtling se află în același loc, în picioare.

Se aud bătînd clopotele foarte tare. Ana pune masa,

iar Biedermann aduce două scaune,

BIEDERMANN : Numai că, vedeți bine, n-am timp, doamnă Knechtling, n-am timp să mă ocup de morți, v-am mai spus-o. Adresați-vă avocatului meu. (*Văduva Knechtling iese.*) Nu-ți poți auzi nici propriul glas, Anna. (*Anna închide fereastra; clopotele se aud mai încet.*) Ți-am spus doar : o masă simplă și plăcută. Ce rost au sfeșnicele astea stupide ?

ANNA : Dar, domnule, le punem întotdeauna.

BIEDERMANN : Simplu și plăcut. Nu ca niște parveniți. Și bolurile astea pentru clătitul degetelor, fir-ar să fie! Suporturile pentru cuțite, argintărie, numai argintărie și cristaluri. Ce impresie o să facă asta?

(*Strînge suporturile pentru cuțite și le vîră în buzunarele pantalonilor.*) Vezi bine, Anna, eu m-am îmbrăcat cu cea mai veche haină. Cuțitul cel mare de tăiat poți să-l lași, o să avem nevoie. Dar în rest,

ia toată argintăria. Cei doi domni trebuie să se simtă ca la ei acasă. Unde-i tirbușonul?

ANNA: Aici.

BIEDERMANN : N-avem unul mai ieftin?

ANNA : Avem în bucătărie, da ăla-i ruginit.

BIEDERMANN : Adu-l (*Ia o baterie de argint de pe masă.*) Ce-i cu asta?

ANNA: Pentru vin.

BIEDERMANN : De argint! (*Se uită ținută la baterie, apei la Anna.*) O punem întotdeauna?

ANNA: Dar avem nevoie, domnule Biedermann.

BIEDERMANN : Nevoie! Ce înseamnă asta nevoie ? Pe omenie, de fraternitate, de asta avem nevoie. Ia-o de aici! Și ce dracu mai aduci ?

ANNA: Șervete.

BIEDERMANN : De damasc ? !

ANNA: N-avem altele.

(*Biedermann strânge șervetele și le ascunde în bateria de argint.*)

BIEDERMANN : Sînt popoare întregi care trăiesc și fără șervete, oameni ca noi...

(*Intră Babette cu o coroană impunătoare. Biedermann n-o observă încă, fiindcă stă în fața mesei.*)

BIEDERMANN : Mă întreb de ce avem nevoie de față de masă!

BABETTE: Gottlieb !

BIEDERMANN : Fără deosebiri de clasă! (*0 zărește pe Babette.*) Ce-i cu coroana asta?

BABETTE : Am comandat-o noi. Dar ce zici de asta, Gottlieb, că ne-au trimis-o aici. Și totuși adresa le-am scris-o eu înșămi, adresa familiei Knechtling, negru pe alb; Și panglica, și totul e anapoda!

BIEDERMANN: Panglica, de ce?

BABETTE : Iar comisionarul spune că nota de plată au trimis-o doamnei Knechtling. (*Babette îi arată panglica.*)

REGRETATULUI NOSTRU GOTTLIEB BIEDERMANN!

(*Biedermann privește îndelung panglica.*)

BIEDERMANN : N-o primim. Nici gînd! Trebuie s-o schimbe. (*Se întoarce spre masă.*) Nu mă enerva, acum, Babette, am altceva de făcut, pentru Dumnezeu, nu pot

160

II—3167

161

să fiu pretutindeni. (*Babette iese cu coroana.*) Așadar, fără față de masă! Vrei să m-ajuti, Anna? Și ți-o repet: n-ai să servești la masă. în nici un caz! Ai să intri fără să bați, ai să intri pur și simplu și ai să pui doar tigaia pe masa. ANNA : Tigaia ?

(*Biedermann ia fața de masă.*)

BIEDERMANN : Asta schimbă imediat atmosfera. Vezi! O masă de lemn, nimic altceva, ca la Cina cea de taină. (*îi întinde fața de masă.*)

ANNA: Domnul vrea s-aduc gîsca direct în tigaie? (*împătorește fața de masă.*) Ce vin să servesc domnule?

BIEDERMANN : Am să mă duc să-l iau chiar eu.

ANNA : Domnule Biedermann!

BIEDERMANN: Ce mai e?

ANNA: N-am un pulover, așa cum vreți dumneavoastră, domnule, un pulover simplu de tot, ca să dau impresia să fac parte din familie.

BIEDERMANN: Ia unul de-al nevastă-mi.

ANNA: Pe cel galben, sau pe cel roșu?

BIEDERMANN : Fără fasoane! Nu vreau nici bonetă, nici șorț. Ai înțeles? Și îți repet : Ia toate sfeșnicele astea! Și apoi fă ce știi, Anna, ca totul să nu fie atît de pus la punct! Eu mă duc în pivniță. (*Iese.*)

ANNA: „Fă ce știi, ca totul să nu fie atît de pus la punct". (*După ce a împăturit fața de masă, o aruncă într-un colț și o calcă în picioare.*) Cum doriți. (*Intră Schmitz și Eisenring, fiecare cu cîte un trandafir în mînă.*)

AMÎNDOI : Bună seara, domnișoară!

(*Anna iese, fără să le arunce vreo privire.*)

EISENRING: Cum asta, fără rumeguș? SCHMITZ: Confiscat. De poliție. Ca măsură de precauție. Cine vinde sau deține rumeguș fără autorizația

162

poliției este arestat. Măsură de precauție în toată țara... (*Se piaptănă.*)

EISENRING: Mai ai chibrituri?

SCHMITZ: Nu.

EISENRING: Nici eu!

(Schmitz suflă peste dinții pieptenului.)

SCHMITZ: Va trebui să-i cerem. EISENRING : Lui Biedermann ?

SCHMITZ : Dar nu uita. *(Își vîră pieptenele în buzunar și adulmecă.)* Hm, ce frumos miroase!...

(Biedermann înaintază spre rampă, încărcat cu sticle.)

BIEDERMANN: Puteți să credeți ce vreți despre mine. Dar răspundeți-mi la o întrebare... *(Se aud urlete și rîsete.)* Mi-am zis : Atîta timp cît urlă și trag la măsea, nu vor face altceva... Cele mai bune sticle din pivnița mea. Dacă cineva mi-ar fi spus asta acum o săptămînă... Să fim sinceri, domnilor : de cînd știți în mod precis că sînt incendiatori? Lucrurile nu se întîmplă cum vă închipuiți, domnilor, ci se petrec fără zgomot și pe neașteptate... Bănuieli! Am avut, domnilor, întotdeauna bănuieli... dar să fim sinceri, domnilor: Pentru numele lui Dumnezeu, ce ați fi făcut în locul meu? Și cînd? *(Trage cu urechea; nu se aude nimic.)* Trebuie să mă duc sus. *(Se îndepărtează în grabă.)*

Scena 6

în odaie.

Ospățul e în toi. Rîsete, mai ales Biedermann care, încărcat cu sticle, nu mai poate să-și potolească rîsul stîrmit de ultima glumă spusă; doar Bobette nu rîde de loc

BIEDERMANN: Cîlți! Ai auzit? Cîlți, zice el. cîlți, asta arde și mai bine!

BABETTE : Unde-i hazul ?

BIEDERMANN: Cîlți! Tu știi ce sînt cîlții?

BABETTE : Da.

BIEDERMANN : N-ai simțul umorului, Babettchen. *(Pune sticlele pe masă.)* Ce poți face, prieteni, cînd cineva e pur și simplu lipsit de simțul umorului?

BABETTE : Dar explică-mi o dată!

BIEDERMANN : Bine! Azi dimineată Willi îmi spune că l-a trimis pe Sepp să fure rumeguș. Rumeguș, asta înțelegi, nu ? Și acum îl întreb pe Sepp : „Ce-i cu rumegușul acela?” La care el îmi răspunde : „Rumeguș n-am putut să găesc, dar am găsit cîlți”. Înțelegi? Și Willi care adaugă: „Cîlții ard și mai bine!”

BABETTE : Asta am înțeles.

BIEDERMANN: Da? Ai înțeles?

BABETTE: Și care-i hazul?

(Biedermann renunță să-i mai explice.)

BIEDERMANN: Domnilor, să bem!

(Biedermann destupă sticla.)

164

BABETTE : E adevărat, domnule Schmitz, că ai adus cîlți în podul nostru?

BIEDERMANN.- Închipuie-ți, Babette, azi-dimineată am măsurat chiar și fitilul, noi doi, Willi și cu mine.

BABETTE : Fitilul ?

BIEDERMANN: Fitilul fulminant! *(Umple paharele.)*

BABETTE : Acum să vorbim serios, domnilor, ce înseamnă toate astea ?

(Biedermann rîde.)

BIEDERMANN : Să vorbim serios! zice ea. Să vorbim serios!... Ei, poftim! Să vorbim serios!... Nu te lăsa păcălită, Babette, ți-am spus doar că prietenii noștri au un fel al lor de a glumi — alt mediu, alte glume! O spun întotdeauna... Nu le mai rămîne... Acum nu le mai rămîne decît să-mi ceară chibrituri! *(Schmitz și Eisenring schimbă priviri între ei.)* Pentru că acești domni mă socotesc încă un mic-burghez sperios, care n-are simțul umorului, vezi tu, un mic-burghez care poate fi dus de nas... *(Ridică paharul.)* în sănătatea voastră!

EISENRING: în sănătatea dumneavoastră!

SCHMITZ : în sănătatea dumneavoastră!

(Ciocnesc.)

BIEDERMANN: Pentru prietenia noastră. *(Beau și se așază din nou.)* în casa noastră nu se servește la masă, domnilor, așa că, vă rog, serviți-vă singuri.

SCHMITZ: Dar nu mai pot.

EISENRING: Lasă fasoanele. Nu ești la orfelinat; baide, Sepp, fără fasoane. *(Se servește cu gîscă.)*

Gîsca, doamnă, e pe cînstă.

BABETTE : Mă bucură.

EISENRING: Gîscă și Pommard¹! La asta nu mai lipsește decît o față de masă.

¹ Vin roșu franțuzesc.

165

BABETTE : Auzi, Gottlieb ?

EISENRING: Dar nu-i neapărat necesar! O față de masă albă, știți, de damasc, cu argintărie pe deasupra.

BIEDERMANN : Anna!

EISENRING: De damasc, cu flori, dar albă, știți, ca niște flori de gheață! Dar nu trebuie neapărat, domnule Biedermann, nu trebuie neapărat. Nici la închisoare n-aveam față de masă.

BIEDERMANN: Anna!

BABETTE: La închisoare...? BIEDERMANN : Unde-i oare ? BABETTE : Dumneata ai fost la închisoare ?

(Intră Anna, care poartă un pulover de un roșu țipător.)

BIEDERMANN : Anna, adu-ne imediat o față de masă!

ANNA: Bine, domnule...

EISENRING : Și dacă aveți ceva, așa, niște castro-nașe pentru spălatul degetelor...

ANNA: Bine, domnule...

EISENRING : Ne veți socoti poate copilăroși, doamnă, dar așa sînt oamenii din popor. Sepp, de pildă, care a fost crescut într-o colibă de cărbunari, n-a văzut niciodată un suport de cuțit. Ei bine, vedeți... asta-i visul vieții lui ratate : o masă cu argintărie și cristaluri!

BABETTE : Dar, Gottlieb, noi avem toate astea.

EISENRING: Nu trebuie neapărat.

ANNA: Mă rog.

EISENRING: Și dacă aveți șervete, domnișoară, adu-ne!

ANNA: Domnul Biedermann mi-a spus... BIEDERMANN: Adu șervetele!

ANNA: Mă rog.

(Anr.a aduce tot ce a scos de pe masă.)

166

EISENRING: Sper, doamnă, că nu ne luați în nume de rău. Cînd ieși din închisoare, știți... luni și luni de zile fără pic de civilizație... *(Ia fala de masă și i-o arată lui*

Schmitz :) Tu știi ce-i asta? (Către Babette.) N-a văzut niciodată așa ceva! *(Către Schmitz.)* E damasc. SCHMITZ: Și ce-i cu asta? Ce să fac cu ea?

(Eisenring îi leagă fațade masă în jurul gîtului.)

EISENRING: Uite așa.

(Biedermann face o sforțare pentru a găsi gestul caraghios și rîde.)

BABETTE : Unde sînt oare suporturile noastre de cuțite, Anna, suporturile noastre de cuțite?

ANNA: Domnul...

BIEDERMANN: Adu-le !

ANNA : Păi ați spus să le iau.

BIEDERMANN : Adu-le, am zis! Unde sînt, pentru numele lui Dumnezeu?

ANNA : în buzunarul stîng al pantalonilor dumneavoastră.

(Biedermann se scotocește în buznar.)

EISENRING: Nu vă ieșiți din fire.

ANNA : N-am nici o vină!

EISENRING: Nu-ți ieși din fire, domnișoară...

(Ana izbucnește în plîns, se întoarce și iese fugind.)

EISENRING: Din pricina fohnului.

(Pauză.)

BIEDERMANN : Beți, prieteni, beți!

(Schmitz și Eisenring beau și tac.)

EISENRING: Gîscă mîncam în fiecare zi pe vremea cînd eram chelner. Cînd treci ca o săgeată prin coridoarele lungi, cu tava în mînă. Dar atunci, doamnă, pe ce să-ți ștergi degetele? Aceasta-i întrebarea. Pe ce altceva, dacă nu

167

pe propriul tău păr? Pe cînd alții au la dispoziție boluri de cristal! Asta n-am să uit niciodată. *(Își*

afundă degetele în bol.) Știți dumneavoastră ce-i un traumatism?

BIEDERMANN: Nu.

EISENRING : Mi-au explicat totul la închisoare. *(își șterge degetele.)*

BABETTE : Și pentru ce-ai fost închis, domnule Eisenring ?

BIEDERMANN : Babette!

EISENRING : Pentru ce am fost închis ?

BIEDERMANN : Dar așa ceva nu se întreabă!

EISENRING: Mă întreb și eu... Eram chelner, mai bine zis un mic oberchelner, și iată că deodată mă iau drept un mare incendiator.

BIEDERMANN: Hm!

EISENRING : M-au înhățat chiar la mine acasă.

BIEDERMANN : Hm !

EISENRING: Am fost atât de surprins, încât m-am lăsat arestat.

BIEDERMANN: Hm !

EISENRING: Am avut noroc, doamnă; am avut de-a face cu șapte polițiști încântători. Când le-am spus că trebuie să mă duc la lucru și că n-am timp de pierdut, mi-au zis: „Localul dumitale a ars”.

BIEDERMANN: Ars !

EISENRING: în timpul nopții, se pare, da.

BABETTE: Ars?

EISENRING : „Perfect! le-am răspuns. în cazul ăsta am timp.” Din localul nostru nu mai rămăsese decât niște lemnărie care fumega. L-am privit în trecere, prin ferăstruica zăbreliată a dubei. *(Bea ca un cunoscător.)*

BIEDERMANN: Și după aceea?

(Eisenring se uită la etichetă.)

168

EISENRING: Aveam și din ăsta: patrușnouă!... *Cave de l'Echqnon...* Și după aceea? Să vă povestească Sepp restul. Ședeam în anticameră și mă jucam cu cătușele, când, ghici pe cine l-au adus? Pe ăsta!

(Schmitz radiază de bucurie.) în sănătatea ta, Sepp!

SCHMITZ: în sănătatea ta, Willi!

(Beau.)

BIEDERMANN: Și după aceea?

SCHMITZ: „Dumneata ești incendiatorul?” e întrebat Eisenring și i se oferă o țigară. „Iertați-mă! zice el, din păcate n-am chibrituri, domnule comisar, cu toate că mă luați drept un incendiator.”

(Izbucnesc în hohote de râs și se bat peste coapse.) BIEDERMANN: Hm !

(Intră Anna, care poartă din pou bonetă și șort; îi întinde o carte de vizită lui Biedermann, care o examinează.)

ANNA: Spune că-i urgent. BIEDERMANN: Dar am musafiri...

(Schmitz și Eisenring ciocnesc din nou.)

SCHMITZ: în sănătatea ta, Willi! EISENRING : în sănătatea ta, Sepp f

(Beau. Biedermann privește lung cartea de vizită.)

BABETTE: Cine-i, Gottlieb? BIEDERMANN: Doctorul acela în filozofie.

(Anna își caută de lucru pe Ungă bufet.)

EISENRING: Și ce-s alea de acolo, domnișoară, marafeturile alea de argint? ANNA: Sfeșnicele?

EISENRING: De ce le ascundeți? BIEDERMANN: Adu-le aici!

169

ANNA: Dar domnul a spus că... BIEDERMANN: Adu-le când îți spun!

(Anna pune sfeșnicele pe masă.)

EISENRING: Ce spui de asta, Sepp? Au sfeșnice și le ascund! Ce mai vrei? De argint și cu luminări... Ai chibrituri?

(Se caută în buzunare.)

SCHMITZ: Din păcate, n-avem chibrituri, domnule Biedermann, într-adevăr n-avem.

BIEDERMANN: Am eu.

EISENRING : Dați-mi-le!

BIEDERMANN : Le aprind eu! Lasă, lasă! Le aprind eu. J

(Aprinde luminările.)

BABETTE: Dar ce vrea domnul ăsta? ANNA: Nu înțeleg nimic, doamnă, spune că nu maij poate să tacă multă vreme, așteaptă pe scări. BABETTE: între patru ochi, zice el? ANNA: Da, și vrea neapărat să dea ceva în vileag.

BABETTE: Ce?

ANNA: Chiar de mi-ar repeta-o de o sută de ori, doamnă, n-aș înțelege; spune că ar vrea să se distanțeze...

(Sînt aprinse o mulțime de luminări.)

EISENRING: Asta face imediat cu totul altă impresie, nu găsiți, doamnă ? *Candle-light* ^x.

BABETTE : Da, într-adevăr.

EISENRING : Eu sînt pentru atmosferă.

BIEDERMANN : Vezi dumneata, domnule Eisenring, asta-mi face într-adevăr plăcere...

(Au fost aprinse toate luminările.)

Lumina luminărilor (engl.).

170

EISENRING : Schmitz, nu plescăi!

(Babette îl ia pe Eisenring de o parte.)

BABETTE: Dar dă-i pace!

EISENRING : Nu știe să se poarte, doamnă, vă cer iertare. Asta mă scoate din sărite. Unde să fi învățat ? Din coliba de cărbunari a nimerit la orfelinat...

BABETTE: Știu!

EISENRING: De la orfelinat la circ...

BABETTE: Știu!

EISENRING: De la circ la teatru...

BABETTE: Asta nu o mai știu, nu...

EISENRING : Soarta, doamnă, soarta!

(Babette se adresează lui Schmitz.)

BABETTE: Dumneata ai făcut și teatru? *(Schmitz roade o pulpă de gîscă și dă din cap în semn că da.)* Și unde asta ?

SCHMITZ: În culise.

EISENRING: Nu-i lipsit de talent... Sepp, în rol de fantomă, merită să fie văzut!

SCHMITZ: Nu acum!

EISENRING: De ce nu acum?

SCHMITZ: N-am fost decît o săptămînă la teatru, doamnă, după aceea a ars...

BABETTE: Ars?

EISENRING : Nu umbla cu fasoane!

BIEDERMANN: Ars ?

EISENRING: Nu umbla cu fasoane! *(Desface fața de masă pe care Schmitz o purta în chip de șervet și i-o pune peste cap.)* Așa, dă-i drumu! *(Schmitz, acoperit cu fața de fiasă albă, se ridică.)* Priviți! Nu arată a fantomă?

ANNA: Mie mi-e frică.

171

1

EISENRING: Lasă, fetițo! *(Îi ia pe Anna în brațe; ea își acoperă fața cu mâinile.)*

SCHMITZ: „Putem să-i dăm drumu?”

EISENRING: Țasta-i limbaj de teatru, doamnă, asta a învățat el la repetiții. Doar într-o singură săptămînă, înainte ca teatrul să fi ars, spre uimirea tuturor.

BABETTE : Nu vorbi tot timpul de incendii!

SCHMITZ: „Putem să-i dăm drumu?”

EISENRING: Gata...

(Toți șed, Eisenring o ține pe Anna la pieptul lui.)

SCHMITZ: JEDERMANN! JEDERMANN!¹

BABETTE: Gottlieb ! BIEDERMANN: Pst !

BABETTE: Asta am văzut-o la Salzburg. SCHMITZ : BIEDERMANN ! BIEDERMANN ! EISENRING:

Găsesc că-i grozav în rolul ăsta. SCHMITZ: BIEDERMANN! BIEDERMANN!

EISENRING: Trebuie să întrebați: „Cine ești?”

BIEDERMANN: Eu?

EISENRING : Fără asta nu va putea să-și spună textul. SCHMITZ: JEDERMANN! BIEDERMANN!

BIEDERMANN: Bine. Cine sînt? BABETTE : Nu! Trebuie să întrebi cine-i el.

BIEDERMANN : Așa ! SCHMITZ: NU MĂ AUZIȚI?

EISENRING : Nu, Sepp, ia-o de la început!

(*își schimbă toți poziția.*)

SCHMITZ: JEDERMANN! BIEDERMANN! BABETTE: Ești tu — de pildă — moartea?

BIEDERMANN: Prostii !

BABETTE: Ce poate fi atunci?

¹ Aluzie la dranweu același nume de scriitorul austriac *Hugo van Hofmannstahl* (1874-1929).

BIEDERMANN : Trebuie să întrebi : „Cine ești ?” Ar putea fi spiritul lui Hamlet. Sau oaspetele de piatră¹ știi. Sau acel... cum îi zice... complicele lui Macbeth...

SCHMITZ: CINE MĂ CHEAMĂ?

EISENRING : Continuă!

SCHMITZ: BIEDERMANN GOTTLIEB!

BABETTE : Haide! întreabă-l o dată. Ție îți vorbește.

SCHMITZ: NU MĂ AUZIȚI?

BIEDERMANN: Cine ești?

SCHMITZ: SÎNT SPIRITUL LUI KNECHTLING!

(*Babette sare în sus și dă tin țipăt.*)

EISENRING: Oprește-te. (*Smulge fața de masă albă care-l învăluie pe Schmitz.*) Idiot ce ești! Asta nu se face. Knechtling! Nu merge. Knechtling a fost înmormântat azi.

SCHMITZ: Tocmai de aceea.

(*Babette își acoperă fața cu mâinile.*)

EISENRING : Nu-i Knechtling, doamnă! (*Eisenring clatină din cap dezaprobindu-l pe Schmitz.*) Ce glume de prost gust!

SCHMITZ: Nu mi-a trecut altceva prin minte.

EISENRING: Knechtling! Tocmai el. Un vechi și devotat colaborator al domnului Biedermann, îți dai oare seama? înmormântat chiar azi... e încă prezent, alb ca o față de masă, strălucitor ca o pânză de damasc, țepăn și rece, dar gata să se așeze... (*O ia pe Babette de umeri.*) Pe cuvânt de onoare, doamnă, nu-i Knechtling.

(*Schmitz se șterge de sudoare.*)

SCHMITZ: Vă cer iertare! BIEDERMANN: Să ne așezăm! ANNA: S-a terminat?

(*Se așază cu toții și tac încurcați.*)

¹ Personaj care apare în piesele despre *Don Juan*

172

173

BIEDERMANN: Ce-ați spune de o țigară, domnilor? (*Trece din mână în mână o cutie de țigări.*)

EISENRING : Idiotule! Ia privește cum tremură domnul Biedermann... Mulțumesc, domnule, mulțumesc! Dacă-ți închipui că asta are vreun haz. Când știi perfect de bine : Knechtling a dat drumul robinetului de gaz, după ce Gottlieb al nostru a făcut tot ce-a putut pentru Knechtling ăsta. Timp de paisprezece ani i-a dat de lucru lui Knechtling ăsta și acum, poftim recunoștință...

BIEDERMANN: Să nu mai vorbim.

EISENRING: Și asta-i recunoștința ta pentru gîscă! (*își pregătesc țigările.*)

SCHMITZ: Să cînt ceva.

EISENRING: Ce?

SCHMITZ: Vulpe tu mi-ai furat gîsca... (*Cîntă să-ți spargă urechile.*) Vulpe tu mi-ai furat gîsca, dă-mi-o înapoi...

EISENRING: încetează.

SCHMITZ: Dă-mi-o înapoi... Că de nu eu vin cu pușca...

EISENRING: E beat.

SCHMITZ: Că de nu eu vin cu pușca...

EISENRING: Nu-l luați în seamă, doamnă.

SCHMITZ: ...mi-ai furat gîsca. Dă-mi-o înapoi. Că de nu eu vin cu pușca...

BIEDERMANN: Pușca. Nu-i de loc rău.

CEI TREI BĂRBAȚI: Vulpe tu mi-ai furat gîsca...

(*Cîntă cu toții pe mai multe voci, uneori foarte tare, alteori foarte încet, cîntecul atternînd cu tot felul de hohote de rîs și zbierete, apoi urmează o pauză, după care Biedermann începe să cînte din nou, întrecîndu-i pe toți, pînă se ajunge la epuizarea generală.*)

BIEDERMANN : Ei, și-acum, în sănătatea voastră. (*în timp ce ridică paharele, în depărtare se aud sirenele.*) Ce a fost asta?

EISENRING: Sirene.

BIEDERMANN: Lasă gluma!

BABETTE: Incendiatori, incendiatori!

BIEDERMANN: Nu zbiera! (*Babette aleargă să deschidă fereastra, urletul sirenelor se apropie atât de tare că te trec fiorii, apoi se îndepărtează vîjîind.*) Bine cel puțin că nu-i la noi!

BABETTE: Unde o fi?

EISENRING: în direcția de unde bate fohnul.

BIEDERMANN: Bine cel puțin că nu-i la noi...

EISENRING: Așa procedăm de cele mai multe ori. Atragem pompierii într-un cartier mărginaș și după aceea, cînd începe într-adevăr, drumul e barat.

BIEDERMANN: Nu, domnilor, încetați cu gluma...

EISENRING : Dar așa procedăm noi, lăsînd gluma la o parte.

BIEDERMANN: De ajuns cu prostia asta. Vă rog! Totul cu măsură, vedeți bine, nevastă-mea e albă ca hîrtia...

BABETTE: Uită-te la tine!

BIEDERMANN: Orice ar fi, sirenele sînt sirene, nu găsesc nimic caraghios în asta, domnilor, există o limită în toate. Arde undeva, altfel pompierii noștri n-ar fi pornit.

(*Eisenring își consultă ceasul.*),

EISENRING: E timpul să plecăm.

BIEDERMANN: Acum?

EISENRING: Din păcate!

SCHMITZ: *Că de nu eu vin cu pușca...*

(*Se aud din nou sirenele.*)

BIEDERMANN: Babette, fă cafea! (*Babette iese.*) Și tu, Anna, ce ai de te holbezi așa? (*Anna iese.*) între noi, domnilor, ajunge. Nevastă-mea suferă de inimă, încetați cu glumele despre incendiu.

SCHMITZ: Dar nu glumim, domnule Biedermann.

EISENRING: Noi sîntem incendiatori.

174

175

BIEDERMANN : Acum, domnilor, să vorbim serios.

SCHMITZ: Cît se poate de serios.

EISENRING: Cît se poate de serios.

SCHMITZ: De ce nu ne credeți?

EISENRING: Recunoașteți și dumneavoastră, domnule Biedermann, casa dumneavoastră e atît de bine plasată : cinci focare de incendiu ca astea în jurul gazo-metrelor care sînt, din păcate, păzite, și pe deasupra mai e și un fohn grozav.

BIEDERMANN: Nu-i adevărat.

SCHMITZ : Domnule Biedermann! Din moment ce ne socoti incendiatori, de ce n-am vorbi deschis?

(*Biedermann arată ca un cîine bătut.*)

BIEDERMANN: Dar eu nu vă socotesc incendiatori, domnilor, nu-i adevărat, sînteți nedrepti, eu nu vă socotesc incendiatori...

EISENRING : Sincer!

BIEDERMANN: Nu! Nu! Nu și nu!

SCHMITZ: Atunci ce ne socotiți?

BIEDERMANN: ...Prietenii... mei... (*Eisenring și Schmitz îl bat amical pe umăr și dau să plece.*) Unde vă duceți?

EISENRING: A sosit timpul.

BIEDERMANN: Vă jur, pe numele lui Dumnezeu!

EISENRING: Pe numele lui Dumnezeu?

BIEDERMANN: Da!

(*Ridică încet mîna spre a jura.*)

SCHMITZ: Willi nu crede în Dumnezeu, cum nu credeți nici dumneavoastră, domnule Biedermann, oricît ați jura.

(*Cei doi se îndreaptă iar spre ușă.*)

BIEDERMANN: Ce să fac spre a vă convinge?

(*Le barează trecerea.*)

EISENRING: Dă-ne chibrituri... BIEDERMANN: Ce... să vă dau? EISENRING: Noi nu mai avem.

BIEDERMANN: Să vă dau...

EISENRING: Da. Devreme ce nu ne socotiți incendiatori.

BIEDERMANN : Chibrituri ?

SCHMITZ: Vrea să spună, ca dovadă a încrederii ce ne-o acordați.

(Biedermann își vîră în buzunar.)

EISENRING: Șovăie. Vezi? Șovăie.

BIEDERMANN: Pst! Nu în fața nevesti-mi. *(Babette se înapoiază.)*

BABETTE: Cafeaua e gata. *(Pauză.)* Trebuie să plecați ?

BIEDERMANN: Da, prieteni... păcat, dar... principalul e că voi ați simțit... Fără vorbe multe, prieteni, dar de fapt de ce nu ne-am tutui?

BABETTE: Hm!

BIEDERMANN : Aș fi de părere să bem brudersaft!

(la o sticlă și tirbușonul.)

EISENRING : Pentru Dumnezeu, spuneți-i soțului dumneavoastră să nu mai destupe pentru asta o sticlă, nu mai merită osteneala.

(Biedermann scoate dopul.)

BIEDERMANN : Nimic nu-i prea mult, prieteni, nimic nu-i prea mult, și dacă aveți cea mai mică dorință... cea mai mică dorință... *(Umple paharele în grabă și le întinde fiecăruia.)* Să ciocnim prieteni! *(Ciocnesc.)* Gottlieb...

(îl sărută pe Schmitz pe obraz.) SCHMITZ: Sepp...

176

12—3167

177

BIEDERMANN : Gottlieb...

(II sărută pe Eisenring pe obraz.) EISENRING: Willi...

(Stau în picioare și beau.)

EISENRING : Orice ar fi, Gottlieb, e timpul. SCHMITZ : Din păcate ! EISENRING: Doamnă...

(Se aud sirenele.)

BABETTE: Am petrecut o seară încântătoare.

(Se atîd clopotele de alarmă.)

EISENRING: Încă un lucru doar, Gottlieb...

BIEDERMANN: Ce anume ?

EISENRING: Știi bine.

BIEDERMANN: Dacă aveți cea mai mică dorință...

EISENRING : Chibriturile.

(Anna intră cu cafeaua.)

BABETTE: Ce se întîmplă, Anna? ANNA: Cafeaua.

BABETTE : Pari atît de tulburată!

ANNA: Acolo în spate... cerul, doamnă Biedermann, în spate, înspre bucătărie... cerul, arde...

(în clipa cînd Schmitz și Eisenring se înclină și pleacă, se vede o vlvătaie puternică. Biedermann e galben ca ceara și rămîne înlemnit.)

BIEDERMANN: Din fericire, nu-i la noi... Din fericire, nu-i la noi... Din fericire..

(Intră intelectualul.)

BIEDERMANN: Ce doriți?

DOCTORUL ÎN FILOZOFIE: Nu pot să tac. *(Scoate o hîrtie din buzunarul de la piept al hainei și începe să citească.)* „Subsemnatul, profund tulburat de evenimentele în curs.

178

evenimente care și din punctul nostru de vedere, mi se pare, nu pot fi calificate decît criminale, fac următoarea declarație publică..."

(Nenumărate sirene încep să urle; Doctorul în filozofie citește un text lung, din care nu se înțelege nici un cuvînt; se aud lătrături, clopote de alarmă, țipete, sirene în depărtare, pîrîituri, foarte apropiate; apoi. Doctorul în filozofie se apropie de Biedermann și îi întinde hîrtia.)

DOCTORUL ÎN FILOZOFIE: Eu mă distanțez...

BIEDERMANN: Și ce-i cu asta?

DOCTORUL ÎN FILOZOFIE : Am spus ce aveam de spus. *(își scoate ochelarii și pune toartele una peste alta.)* Vedeți, domnule Biedermann, eram un reformator, o credeam serios și sincer; eram la curent cu tot ceea ce făceau în pod, în afară de un singur lucru : că o fac din pură plăcere.

BIEDERMANN: Domnule doctor... *(Intelectualul se -îndepărtează.)* Ei, domnule doctor, ce-i cu asta?

(Intellectualul trece pe deasupra rampei și se instalează în fotoliu de orchestră.)

BABETTE: Gottlieb...

BIEDERMANN: A plecat.

BABETTE: Ce le-ai dat? Am văzut bine?... Chibrituri? BIEDERMANN: De Ce nu?

BABETTE : Chibrituri ?

BIEDERMANN : Dacă erau cu adevărat incendiatori, crezi oare că n-ar fi avut chibrituri ? Babettchen, Babettchen!

(Pendula bate. Tăcere. Lumina devine roșie și pe cînd scena se întuneacă, se aud clopote de alarmă, lătrături, sirene, trosnirile grinzilor care se prăbușesc, claxoane, pîrîiturile focului, țipete, pînă ce Corul înaintează în fața scenei.)
179

CORUL: Din toate poveștile absurde, Cea mai absurdă e asta : Focul o dată iscat
A omorît pe mulți, vai! dar nu pe toți, Și n-a schimbat nimic.

(Prima explozie.)

CORIFEUL: Un gazometru, unul.

(A doua explozie.)

CORUL : Ceea ce am prevăzut De atîta vreme, Se întîmplă oricum, la sfîrșit. Prostia
Care nu mai poate fi stinsă acum Și-i numită destin. *(A treia explozie.)*

CORIFEUL : Încă nu gazometru!

(Urinează o serie de explozii înspăimîntătoare.)

CORUL : Vai, nouă! Vai, nouă! Vai, nouă!

(Se face lumină în sală.)

Epilog

Personajele epilogului

DOMNUL BIEDERMANN

BABETTE

ANNA

BELZEBUT

UN PERSONAJ

UN POLITIST

MACACUL

VĂDUVA KNECHTLING

CORUL

Scena este curățată și cu desăvîrșire goală; Babette
și Biedermann stau în aceeași poziție în care se aflau
și ultima oară în piesă.

BABETTE: Gottlieb ! BIEDERMANN: Taci!

BABETTE: Sîntem morți? *(Un pagal țipă asurzitor.)* Ce-a fost asta? *(Papagalul țipă. asurzitor.)*

BIEDERMANN: De ce n-ai venit înainte să ardă scara? Ți-am spus doar. De ce te-ai mai dus o dată în dormitor ?

BABETTE : Ca să-mi iau toate bijuteriile. BIEDERMANN: ... firește, sîntem morți.

(Papagalul țipă asurzitor.) BABETTE: Gottlieb !

BIEDERMANN : Taci acum! BABETTE: Unde ne aflăm? BIEDERMANN: în cer. Unde să fim?

(Un sugar zbiară.)

BABETTE: Ce-a fost asta? *(Sugarul zbiară.)* Ca să-ți mărturisesc cîstit, Gottlieb, nu așa mi-am închipuit eu cerul...

BIEDERMANN: Nu trebuie să ne pierdem credința tocmai acum!

BABETTE : Tu așa ți-ai închipuit cerul ?

(Papagalul țipă asurzitor.) 182 i

BIEDERMANN: Asta-i un papagal.

(Papagalul țipă asurzitor.) BABETTE: Gottlieb !

BIEDERMANN: Nu trebuie să ne pierdem credința tocmai acum!

BABETTE: Așteptăm de o jumătate de veșnicie. *(Sugarul zbiară.)* Și sugarul ăsta care zbiară într-una!

(Papagalul țipă asurzitor.) Gottlieb!

BIEDERMANN: Ce vrei?

BABETTE: Cum de-a ajuns un papagal în cer?

v . *(Se aude o sonerie.)*

BIEDERMANN : Babette, te rog, nu mă scoate din sărite! De ce să nu ajungă un papagal în cer? De vreme ce e nevinovat. *(Se aude o sonerie.)* Ce-a fost asta?

BABETTE : Soneria noastră.

BIEDERMANN: Cine O fi?

(Se aude în același timp sugarul zbierînd, soneria 'sunînd și papagalul țiplînd.)

BABETTE: Numai de n-ar fi fost papagalul! Și pe deasupra și sugarul! Nu pot să suport, Gottlieb, un tărăboi ca ăsta o veșnicie... ca într-o mahala...

BIEDERMANN ! Taci !

BABETTE : Nu ne pot pretinde una ca asta!

BIEDERMANN: Potolește-te!

BABETTE : Oameni ca noi nu sînt obișnuiți cu asemenea viață.

BIEDERMANN : Cum s-ar fi putut să nu ajungem în cer? Toți cunoscuții noștri sînt în cer, chiar și avocatul meu. Ți-o spun pentru ultima oară : Nu poate fi decît cerul. Ce altceva ar putea fi ? ! Trebuie să fie cerul. Ce-am făcut noi rău?

(Se aude soneria.)

183

BABETTE: Să nu deschidem? *(Se aude soneria.)* Cum de au soneria noastră? *(Se aude soneria.)* Poate un înger... *(Se aude soneria.)*

BIEDERMANN : Sînt nevinovat! Am cîstit pe tatăl și pe mama mea, asta o știi, mai ales pe mama, lucru care te-a supărat adesea. Am păzit cele zece porunci, toată viața mea, Babette. Nu mi-am făcut niciodată chip cioplit, ferească sfîntul! N-am furat nicicînd; am avut întotdeauna tot ce ne-a trebuit. Și nici n-am ucis vreodată. N-am lucrat duminică. N-am rîvnit niciodată la casa vecinului meu, și atunci cînd am rîvnit-o, am cumpărat-o. Și să cumperi e, firește, îngăduit. Și nici nu știu să fi mințit vreodată! N-am săvîrșit nici un adulter, Babette, zău, că nu... în comparație cu alții!... Tu să-mi fii mărturie, Babette, cînd o veni un înger. Am avut un singur păcat pe pămînt, am fost prea milos, asta este : pur și simplu prea milos.

(Papagalul țipă asurzitor.)

BABETTE: Pricepi oare ce strigă?

(Papagalul țipă asurzitor.)

BIEDERMANN: Ai ucis? Te întreb doar. Te-ai închinat altor dumnezei? Ei, nițeluș yoga... Ai săvîrșit vreun adulter?

BABETTE : Cu cine ?

BIEDERMANN: Ei, în cazul ăsta... *(se aude soneria)* trebuie să fim în cer.

(Intră Anna. Poartă bonefică și șorț.)

BABETTE: Cum de a ajuns și Anna în cer? *(Anna trece prin fața lor. Are părul lung, de un verde puternic.)* Nădăjduiesc, Gottlieb, că n-a văzut cînd le-ai dat chibriturile. Altminteri e în stare să ne denunțe.

BIEDERMANN : Chibriturile!

184

BABETTE : Ți-am spus, Gottlieb, încă din prima seară că sînt incendiatori...

(Trece Anna și Polițistul care are aripioare albe.)

ANNA: Am să-l chem.

(Anna iese, iar îngerul-polițist așteaptă.)

BIEDERMANN : Vezi ? BABETTE: Ce?

BIEDERMANN: Un înger^

{Polițistul salută.}

BABETTE: Mi-am închipuit că îngerii arată altfel.

BIEDERMANN : Nu sîntem în evul mediu.

BABETTE : Tu nu ți-ai închipuit că îngerii arată altfel? *(Polițistul se sucește pe călcîie și așteaptă.)* Să îngenun-chem?

BIEDERMANN : Întrebă-l dacă aici e cerul. *(Prin semne din cap, Biedermann o încurajează pe Babette, care șovăie.)* Spune-i că așteptăm de o jumătate de veșnicie.

(Babette se apropie de polițist.)

BABETTE: Soțul meu și cu mine... BIEDERMANN : Spune-i că sîntem niște victime. BABETTE :

Soțul meu și cu mine sîntem niște victime. BIEDERMANN: Vila noastră e distrusă. BABETTE: Soțul meu și cu mine...

BIEDERMANN: Spune-i ! BABETTE: ...distrusă!

BIEDERMANN: Prin ce-am trecut.. Nici nu-și poate închipui. Spune-i! Am pierdut totul. Spune-i. Și sîntem totuși nevinovați

BABETTE : Nu vă puteți închipui.

BIEDERMANN: Prin ce-am trecut.

BABETTE: Toate bijuteriile mele s-au topit!

BIEDERMANN: Spune-i că sîntem nevinovați.

185

BABETTE : Sîntem totuși nevinovați. BIEDERMANN: ...în comparație cu alții! BABETTE: ...în comparație cu alții!

(îngerul-polițist scoate o țigară.)

POLIȚISTUL: Aveți cumva chibrituri?

(Biedermann pălește.)

BIEDERMANN: Eu? Chibrituri? Cum așa?

(Din podea izbucnește o flacără de mărimea unui om.)

POLIȚISTUL : Uite foc, mulțumesc. îmi ajunge.

(Babette și Biedermann se holbează la flacără.)

BABETTE: Gottlieb...

BIEDERMANN: Taci!

BABETTE : Oare ce să însemne asta ?

(Intră un macac.)

MACACUL: Ce s-a înfîmplat? POLIȚISTUL: O pereche de damnați.

(Macacul își pune niște ochelari.)

BABETTE: Gottlieb, pe asta parcă-l cunoaștem?

BIEDERMANN: De Uilde?

BABETTE: E doctorul nostru în filozofie.

(Macacul ia rapoartele și le răsfoiește.)

MACACUL: Cum vă merge acolo, sus?

POLIȚISTUL: Nu ne putem plînge; nimeni nu știe unde locuiește Dumnezeu, dar tuturor le merge bine, nu ne putem plînge... mulțumesc.

MACACUL: Cum de-au ajuns ăștia aici?

(Polițistul se uită în rapoarte.) POLIȚISTUL : Liber-cugetători.

(Macacul are zece ștampile și pune de fiecare dată una).

186

MACACUL: SĂ NU AI ALȚI DUMNEZEI AFARĂ DE MINE.

POLIȚISTUL: Un medic, care a făcut o injecție greșită.

MACACUL: SĂ NU UCIZI. POLIȚISTUL : Un director cu șapte secretare. MACACUL: SĂ NU FII DESFRÎNAT. POLIȚISTUL Una care provoacă avorturi.

MACACUL: SĂ NU UCIZI. POLIȚISTUL : Un șofer beat.

MACACUL: SĂ NU UCIZI.

POLIȚISTUL: Refugiați.

MACACUL: Care-i păcatul lor?

POLIȚISTUL : Uite aici : 52 cartofi, 1 umbrelă, 2 pături.

MACACUL: SĂ NU FURI.

POLIȚISTUL: Un consilier fiscal.

MACACUL: SĂ NU MĂRTURISEȘTI STRÎMB...

POLIȚISTUL : încă un șofer beat. (Macacul pune stampila fără să spună nimic.) încă un liber-curgetător. (Macacul pune stampila fără să spună nimic.) Șapte partizani. Au ajuns pe căi necinstite în cer. Acum s-a descoperit că, înainte de a fi prinși, puși la zid și împușcați, au săvîrșit jafuri.

MACACUL: Hm !

POLIȚISTUL: Au jefuit fără a fi în uniformă.

MACACUL: SĂ NU FURI.

POLIȚISTUL: încă una care provoacă avorturi.

MACACUL: SĂ NU UCIZI.

POLIȚISTUL: Și asta-i ce a mai rămas.

MACACUL: SĂ NU POFTEȘTI FEMEIA APROAPELUI TĂU. (Macacul ștampilează pe puțin treisprezece rapoarte.) Iarăși nu sînt decît mic-burghezi! Ce-o să se mai bucure diavolul! Iarăși numai derbedei! Abia îndrăznesc

187

să-l mai anunț pe diavol. Iarăși nu-i nici o personalitate cunoscută! Nici un ministru, nici un mareșal...

POLIȚISTUL : Așa-i.

MACACUL: însoțește-i jos pe mărunții ăștia; cred că Belzebut a și făcut focul, sau e pe cale să-l facă.

(Polițistul salută și iese.)

BABETTE: Gottlieb... sîntem în iad !
 BIEDERMANN: Nu țipa!
 BABETTE: Gottlieb... (*I'zbucnește în plîns.*)
 BIEDERMANN: Domnule filozof!
 MACACUL: Ce doriți, vă rog?
 BIEDERMANN: Trebuie să fie o greșeală... Nu poate fi vorba de asta... Situația trebuie să se schimbe. Cum de am ajuns în iad, soția mea și cu mine? (*Către Babette.*) Liniș-tește-te, Babette, trebuie să fie o greșeală la mijloc... (*Către Macac.*) N-aș putea să-i vorbesc diavolului?
 BABETTE : Gottlieb...
 BIEDERMANN: Pot să-i vorbesc diavolului?
 (*Macacul face semn în gol, ca și cum ar fi fost scaune acolo.*)
 MACACUL: Luați loc. (*Biedermann și Babette nu văd nici un scaun.*) Despre ce e vorba? (*Biedermann scoate niște acte.*) Ce-i asta?
 BIEDERMANN: Permisul mea de conducere.
 MACACUL: Nu ne trebuie. (*Macacul îi înapoiază documentul, fără să se iute la el.*) Numele dumatăle e Biedermann ?
 BIEDERMANN : Da.
 MACACUL: Biedermann Gottlieb. BIEDERMANN: Comerciant. MACACUL: Milionar. BIEDERMANN: ...De unde știi? MACACUL : Domiciliul, Rosenweg 33.
 BIEDERMANN: Da...
 MACACUL: Diavolul te cunoaște. (*Babette și Biedermann își aruncă priviri.*) Luați loc!
 (*Pe scenă coboară două scaune carbonizate.*)
 BABETTE: Gottlieb... scaunele noastre!
 MACACUL: Vă rog. (*Biedermann și Babette se așază.*) Fumați ?
 BIEDERMANN: Nu mai fumăm.
 MACACUL: Sînt propriile dumatăle țigări, domnule Biedermann... (*Macacul ia o țigară.*) Ești ars?
 BIEDERMANN : Da.
 MACACUL: Te-a mirat? (*Șapte flăcări de înălțimea unui om izbucnesc din podea.*) Mulțumesc, am chibrituri. (*Macacul își aprinde țigara și fumează.*) Scurt și cuprinzător, ce doriți?
 BIEDERMANN: Sîntem fără adăpost.
 MACACUL: Vreți o bucată de pîine?
 BABETTE: ...Pîine?
 MACACUL: Sau un pahar cu vin? BIEDERMANN : Sîntem fără adăpost!
 (*Macacul strigă.*)
 MACACUL : Anna ! (*Fumează.*) BABETTE : Nu vrem. pîine și vin...
 MACACUL: **Nu?**
 BABETTE :Nu sîntem cerșetori...
 BIEDERMANN: Sîntem victime.
 BABETTE : N-avem nevoie de caritate.
 BIEDERMANN: Nu sîntem obișnuiți cu așa ceva.
 BABETTE : Nu asta ne trebuie!
 (*Intră Anna.*) ■ ■
 ANNA: Ce doriți, vă rog? MACACUL: N-au nevoie de caritate.
 189
 ANNA: Foarte bine. (*Iese.*) BIEDERMANN : Vrem să obținem ceea ce ni se cuvine. BABETTE : Am avut căminul nostru. BIEDERMANN : Vrem pur și simplu ceea ce ni se cuvine!
 BABETTE: Vrem pur și simplu căminul nostru. BIEDERMANN : Cerem despăgubiri.
 (*Macacul se îndepărtează fără să scoată un cuvînt, asemenea unui secretar.*)
 BABETTE: Ce-a înțeles cînd a spus că diavolul te cunoaște ?
 BIEDERMANN: Habar n-am...
 (*Se aude bătînd o pendulă.*)
 BABETTE: Gottlieb... pendula noastră!
 (*Pendula a bătut ora nouă.*)
 BIEDERMANN: Ridicăm pretenții pentru tot ceea ce a ars. Eram asigurați. Crede-mă, n-am să mă liniștesc pînă cînd totul n-are să fie refăcut, așa cum a.fost.
 (*Macacul vine îndărăt dinspre stîngă.*)
 MACACUL: O clipă. O clipă. (*Iese prin dreapta.*) BIEDERMANN: Diavolii își dau aere!

BABETTE: Pst !

BIEDERMANN: Dar ăsta-i adevărul! Nu mai lipsește decît să ne ia amprente digitale. Ca la un consulat! Ca în felul acesta să-ți simți conștiința încărcată.

(*Babette îi pune niina pe braț.*)

BIEDERMANN : Fii pe pace, eu n-am conștiința încărcată și nu mă enervez! Am să fiu obiectiv, Babette, cît se poate de obiectiv. (*Papagalul țipa asurzitor.*) Cît se poate de obiectiv!

190

BABETTE : Și dacă ne întreabă de chibrituri ?

BIEDERMANN: Eu le-am dat. vȘi ce-i cu asta? Toți au dat chibrituri. Aproape toți! Altminteri n-ar fi ars întregul oraș. Am văzut cum focul a izbucnit de sub toate acoperișurile. Și la Hofmann! Și la Karl! Și la profesorul Mohr! Făcînd abstracție de faptul că am acționat cu devotament și credință!

BABETTE : Nu te enerva.

BIEDERMANN : Și, mă rog, crezi că dacă tu și eu n-am fi dat chibriturile, s-ar fi schimbat ceva în toată catastrofa asta?

BABETTE : Eu n-am dat chibrituri.

BIEDERMANN: Și de altfel... cînd toți au făcut același lucru, nu pot fi azvîrliți de-a valma în iad!

BABETTE: Și de ce nu?

BIEDERMANN : Doar o mai fi existînd nițică îndurare...

(*Macacul vine îndărăt.*)

MACACUL : îmi pare rău! Stăpînul iadului n-a venit încă. Poate că doriți să vorbiți cu Belzebut ?

BABETTE : Cu Belzebut ?

MACACUL: El e aici.

BIEDERMANN : Belzebut ?

MACACUL: Dar pute. Știți, e cel cu copită de cal, cu coadă de țap și cu coarne. îl cunoașteți! Dar ăsta nu vă prea poate ajuta, cucoană, un biet diavol ca Sepp.

BIEDERMANN: ...Sepp? (*Babette a sărit de pe scaun.*) Așază-te!

BABETTE : Nu ți-am spus eu numaidecît, Gottlieb, chiar în prima seară...

BIEDERMANN : Taci! (*Biedermann îi aruncă o asemenea privire, îneît Babette se așază.*) Soția mea era bolnavă de inimă.

191

MACACUL : Așa !

BIEDERMANN: Soția mea avea adesea insomnii. Și în cazurile astea auzi stafii de tot felul. Dar ziua-namiază mare n-aveam nici un motiv să intrăm le bănuială, vă jui nici măcar o clipă... (*Babette îi anină o privire lui Biedermann.*) Eu, cel puțin, nu!

BABETTE : Atunci, de ce ai vrut să-i azvîrli în stradă, Gottlieb, cu propria ta mînă și în toiul nopții ?

BIEDERMANN : Nu i-am azvîrlit!

BABETTE : Păi tocmai asta-i!

BIEDERMANN: Dar, la naiba, de ce nu l-ai azvîrlit tu? ■

BABETTE: Eu?

BIEDERMANN: în loc să-i fi dat dimineața de mîn-care, marmeladă și brînză, și ouă moi, da, tu!

(*Macacul fumează.*) Scurt și cuprinzător, domnule filozof, habar n-aveam atunci ce se petrece în casa noastră, pur și simplu n-aveam habar...

(*Se aude o fanfară.*)

MACACUL: El o fi, poate.

BABETTE: Cine?

MACACUL: Stăpînul infernului. (*Se aude o fanfară.*) A fost pînă-n cer și s-ar putea întîmpla să se întoarcă supărat rău. L-am așteptat să vină încă de ieri, dar se pare că iar au avut loc discuții aprige.

BIEDERMANN: Din pricina mea?

MACACUL: Din pricina ultimei amnistii...

(*Macacul îi șoptește ceva la ureche lui Biedermann.*)

BIEDERMANN: Am citit asta. MACACUL : Și ce părere aveți ?

(*Macacul îi șoptește ceva la ureche lui Biedermann.*) 192

BIEDERMANN: Asta n-o mai înțeleg. (*Macacul îi șoptește ceva la ureche lui Biedermann.*) Cum așa? (*Macacul îi șoptește ceva lui Biedermann la ureche.*) Crezi?

MACACUL: Dacă cerul nu stăruie asupra celor zece porunci...

BIEDERMANN: Hm!

MACACUL: Fără cer nu e nici iad!

BIEDERMANN: Hm!

MACACUL: Pentru asta se poartă discuțiile!

BIEDERMANN: Pentru cele zece porunci?

MACACUL : Pentru principiu.

BIEDERMANN: Hm!

MACACUL: Dacă cerul își închipuie că iadul are să le-nghită pe toate... *(îi șoptește ceva la ureche lui Biedermann.)*

■ BIEDERMANN: Grevă?... *(Macacul îi șoptește ceva la ureche lui Biedermann.)* Crezi?

MACACUL: Nu știu, domnule Biedermann, spun, doar, că e posibil. Foarte posibil. Depinde de rezultatul acestor tratative... *(Se aud fanfare.)* Vine! *(Macacul se îndepărtează.)*

BABETTE : Ce . ți-a SpUS ?

BIEDERMANN: Zice că e posibil, foarte posibil, ca nimeni să nu mai fie primit în iad. începînd de azi. Înțelegi : absolut nimeni.

BABETTE: Cum așa?

BIEDERMANN : Fiindcă în iad e grevă. *(Se aude soneria.)* Zice că dracii și-au ieșit din fire. Se socotesc înșelați. Și-au pus nădejdea într-o serie întreagă de personalități, pe care cerul le-a amnistiat acum, după cît se pare, fără excepție, și, în condițiile astea, dracii refuză, zice el, să mai conducă iadul. Se vorbește de o criză a iadului. *(Anna vine din stînga și iese prin dreapta.)* Cum de-a ajuns Anna în iad?

"-3167

193

BABETTE : Mi-a furat o pereche de ciorapi. Atunci n-am îndrăznit să-ți spun. O pereche de ciorapi de nylon noi-nouți.

(Anna intră, conducînd-o pe văduva Knechtling.)

ANNA : Luați loc! Dar dacă sînteți văduva Knechtling nu trebuie să vă faceți iluzii: bărbatul dumneavoastră s-a sinucis. Luați loc! Dar nu trebuie să vă faceți iluzii. *(Anna iese, iar văduva Knechtling rămîne în picioare, fiindcă nu există nici un scaun.)*

BABETTE: Ce-o fi vrînd asta aici? *(Biedermann dă din cap acru-prietenos spre văduva Knechtling.)*

Vrea să ne denunțe, Gottlieb... *(Babette dă din cap acru-prietenos spre văduva Knechtling.)*

BIEDERMANN: N-are decît! *(Se aud fanfare, de astă dată mai apropiate decît prima oară.)* E o prostie. Pentru numele lui Dumnezeu, de ce n-a așteptat Knechtling o săptămînă și apoi să fi vorbit cu mine într-un moment potrivit? Doar nu puteam, pentru numele lui Dumnezeu, să știu că acest Knechtling are să deschidă robinetul de gaz, din pricina unui preaviz... *(Se aud și mai aproape fanfare.)* Așa că nu mi-e frică. *(Se aud și mai aproape fanfare.)* Chibrituri! Chibrituri!

BABETTE: Poate că n-a văzut nimeni.

BIEDERMANN: Ia să nu se mai facă atîta zarvă pentru o catastrofă. Catastrofe au existat de cînd lumea și pămîntul! Și în afară de asta : ia priviți cum arată orașul nostru! Totul e de sticlă și cromat! Trebuie s-o spun, s-o spun pe șleau, e o binecuvîntare că a ars pînă-n temelii, într-adevăr o binecuvîntare, privind lucrurile din punct de vedere arhitectonic...

(Se aud fanfare, apoi orgi, apoi apare un personaj fastuos, într-o ținută măreață și sărbătorească, îmbrăcat aproximativ ca un episcop, dar numai aproximativ. Biedermann și Babette îngenunchează la rampă. Personajul se oprește în mijlocul scenei.)

194

PERSONAJUL: Anna! *(își scoate încetișor o mînușă violetă.)* Vin de-a dreptul din cer.

BIEDERMANN: Auzi?

PERSONAJUL: Nu mai e nici o nădejde. *(Aruncă prima mînușă.)* Anna! *(își scoate încetișor cealaltă mînușă.)* Mă îndoiesc că ceea ce am văzut era cu adevărat cerul. Așa pretind, dar eu mă îndoiesc... Poartă decorații și din toate megafoanele curg numai tămîieri. Am văzut o cale lactee de decorații, o festivitate care-l îngrozește pe diavol : i-am revăzut pe toți clienții mei, pe toți marii mei criminali și îngerașii stăteau roată în jurul cheliilor lor, și toți se salutau, și umblau de colo-colo și închinau pahare chicotind cu privire la grațiere. În timpul asta sfinții păstrau o tăcere izbitoare, căci sînt din piatră sau din lemn, impasibili iar prinții bisericii, (m-am amestecat printre prinții bisericii, ca să aflu unde locuiește Dumnezeu), tăceau și ei, cu toate că nu sînt nici din piatră, nici din lemn... *(Azvîrle mînușa.)* Anna! *(își scoate potcapul. E Eisenring.)* M-am travestit. Și uite că cei care sînt la cîrmă acolo, sus, și se autoamnistiază, nu m-au recunoscut: I-am binecu-vîntat. *(Apar Anna și Macacul și se înclină.)* Dezbrăcați-mă! *(Personajul, în mare ținută, ca și mai înainte, întinde brațele, astfel ca cele patru veșminte de mătase pe care le poartă să poată fi descheiate : primul e alb-argintiu; al doilea : auriu; al treilea: violet; al patrulea : roșu ca sîngele. Orgile amuțesc. Biedermann și Babette îngenunchează*

la rampă.) Să mi se-aducă fracul!

ANNA: Prea bine.

PERSONAJUL: Și peruca mea de oberchelnier. *(îi scot primul veșmînt.)* Mă îndoiesc că cel care m-a primit este chiar bunul Dumnezeu : știe tot, și cînd ridică glasul repetă, cuvînt cu cuvînt, ce scriu ziarele. *(Papagalul țipă asurzitor.)* Unde-i Belzebut?

MACACUL : La cazan.

195

PERSONAJUL: Să vină aici! *(Deodată, scena devine foarte roșie.)* De unde-i flacăra asta?

MACACUL: A aprins focul. Chiar acum au picat vreo cîțiva damnați... nimic de soi, nu, așa, plevușcă... *(îi scot cel de al doilea veșmînt.)*

PERSONAJUL: Să stingă cazanul.

MACACUL: Să-l stingă?

PERSONAJUL: Da, să-l stingă. *(Papagalul țipă asurzitor.)* Cum îi merge papagalului meu? *(îi observă pe Biedermann și pe Babette.)* Întreabă-i pe oamenii ăștia de ce se roagă?

MACACUL: Nu se roagă.

PERSONAJUL: Dar au îngenuncheat...

MACACUL: Vor înapoi căminul lor.

PERSONAJUL: Ce vor?

MACACUL : Despăgubiri.

(Papagalul țipă asurzitor.)

PERSONAJUL: Îmi iubesc papagalul. Este singura făptură care nu-și schimbă sloganurile! L-am găsit atunci... într-o casă care ardea. O bestie credincioasă! Cînd am să mă întorc pe pămînt, am să-l așez pe umărul meu drept. *(îi scot cel de-al treilea veșmînt.)* Și-acum, fetițo, adu-mi fracul!

ANNA: Prea bine.

PERSONAJUL: Iar dumneata, filozofule, adu bicicletele, îți amintești? Alea două biciclete ruginite. *(Macacul și Anna se înclină și ies.)*

BIEDERMANN: Willi!... Că el e doar!... Eu sînt Gottlieb, prietenul vostru... Willi, nu-ți amintești? *(Personajul își scoate al patrulea și cel din urmă veșmînt.)*

196

BABETTE: Sîntem nevinovați, domnule Eisenring. Cum de-am ajuns la dumneavoastră, domnule Eisenring? Sîntem victime, domnule Eisenring. Toate bijuteriile mele s-au topit.

(Personajul rămîne în cămașă și șosete.)

BIEDERMANN: De ce se prefacă că nu ne cunoaște? BABETTE: Se jenează. Nu te uita într-acolo! *(Anna aduce pantalonii fracului.)*

PERSONAJUL: Mulțumesc, fetițo, mulțumesc mult. *(Anna dă să plece.)* Anna! ANNA: Vă rog!

PERSONAJUL: Adu două perne de mătase. ANNA : Prea bine.

PERSONAJUL: Pentru dumnealor, care stau îngenuncheați.

ANNA: Prea bine.

(Anna iese, iar Personajul îmbracă pantalonii fracului.) BIEDERMANN: Willi!

BABETTE: Vă amintiți, desigur, de noi, domnule Eisenring. Gîsca mea era pe cinste, așa ați spus.

BIEDERMANN: Gîscă și Pommard!

BABETTE: Umplută cu castane.

BIEDERMANN: Și garnisită cu varză roșie.

BABETTE: Și *candle-light*, domnule Eisenring, *candle-light*!

BIEDERMANN: Și apoi am cîntat împreună...

BABETTE: Da, așa-i!

BIEDERMANN: Într-adevăr, nu-ți amintești?

BABETTE: A fost o seară încîntătoare.

BIEDERMANN: Patrușnouă, Willi, *Cave de l'Echan-non*! Vinul cel mai bun din pivnița mea, Willi! Nu ți-am dat eu oare totul, numai și numai ca să fim prieteni? *(Per-*

197

sonajul își trece mîna peste pantalonii fracului.) Ai fost martoră, Babette : nu i-am dat tot ce aveam în casă? BABETTE: Chiar și chibriturile.

(Anna aduce două perne roșii de mătase.)

PERSONAJUL: Mulțumesc, fetițo, mulțumesc mult.

(Anna dă cele două perne lui Biedermann și Babettei.)

ANNA: Mai doriți ceva?

(Biedermann și Babette îngenunchează pe cele două perne roșii.)

PERSONAJUL: Vesta, fetițo, vesta mea albă!

ANNA : Prea bine.

PERSONAJUL: Și peruca! *(Anna iese, iar Personajul își leagă papionul.) Cave de l'Echannon... ?*

(Biedermann dă din cap, cu o expresie plină de încredere.) Îmi amintesc de toate, Gottlieb, îmi amintesc atât de bine, cum numai diavolul e în stare s-o facă. Ai ciocnit, ca să bei brudersaft cu noi, și nu încetai — lucru destul de penibil — să-l săruți pe obraz pe diavol.

(Papagalul țipă asurzitor.)

BIEDERMANN: N-am știut, Willi, că sînteți draci. Pe cuvînt de onoare! Dacă am fi știut că într-adevăr sînteți draci...

(Intră Sepp în chip de Belzebut, cu copită de cal, coadă de țap și coarne, pe Ungă asta mai are și o lopată mare de cărbuni.)

BELZEBUT: Ce s-a-ntîmplat?!

PERSONAJUL: Nu răcni !

BELZEBUT: De ce te dezbraci?

PERSONAJUL: Trebuie să ne întoarcem pe pămînt, Sepp. *(Anna aduce vesta albă.)* Mulțumesc, fetițo, mulțumesc mult. *(Personajul își îmbracă vesta.)* Ai stins cazanul?

198

BELZEBUT: Nu!

PERSONAJUL : Fă cum ți-am poruncit!

(Flacăra devine mai puternică.)

BELZEBUT: Am pus cărbunii!... *(Anna aduce fracul.)*

PERSONAJUL: O clipă, fetițo, o clipă! *(Personajul își încheie vesta.)* Am fost în cer... BELZEBUT: Și?

PERSONAJUL: Am purtat discuții și iar discuții, am încercat tot ce a fost posibil, dar n-am ajuns la nici un rezultat. Nu vor să dea drumul nici unuia. Nu mai e nici o speranță.

BELZEBUT: Nici unuia?

PERSONAJUL: Nici unuia. *(Anna îi ține fracul.)* Filozofule!

MACACUL : La dispoziție!

PERSONAJUL : Cheamă pompierii!

(Macacul se înclină și iese.)

BELZEBUT: Nu vor să dea drumul nici unuia?

PERSONAJUL: Oricine poartă sau a purtat o uniformă, pe cînd a ucis, sau a făgăduit să poarte, cînd a ucis sau a ordonat să se ucidă, e salvat.

BELZEBUT: ...salvat?!

PERSONAJUL: Nu răcni!

BELZEBUT: ... salvat ? !

(Se aude de sus ecoul.)

ECOUL: Salvat!

PERSONAJUL: Auzi?

ECOUL: Salvat! Salvat! Salvat!

(Belzebut își holbează ochii în sus.)

199

PERSONAJUL: Scoateți zdrențele de pe tine, Sepp. Trebuie să ne punem iar pe treabă.

(Intră Corul.)

CORUL: Vai! Vai! Vai!

BABETTE: Gottlieb ! BIEDERMANN: Taci!

BABETTE: Ce fac aștia aici?

CORUL: Cetățeni ai orașului, vedeți,

Cît sîntem de neputincioși:

Odinioară păzitori ai orașului,

Deprinși cu grijă

Focul să-l stingem,

Echipați de minune,

Vai!

Sîntem osîndiți,

Veșnic să privim
Focul iadului,
Bine intenționați,
Dar neputincioși,
Față de cetățeanul
Ce se perpelește-n foc.

PERSONAJUL: Domnii mei, stingeți focul iadului! (*Corul tace.*) Nici prin minte nu-mi trece să conduc un iad pentru alde Biedermann și niște intelectuali, pentru hoți de buzunare, adulteri și slujnice care au furat ciorapi de nylon, și pentru cei care nu s-au supus serviciului militar... nici prin minte nu-mi trece! (*Corul tace.*) Ce m-ai așteptați? CORUL: Sîntem gata.

Furtunele sînt pregătite,
Roșii, înfășurate cu grijă,
Cum scrie la carte.
Fiecare vinci de alamă
E lustruit cu grijă.

200

Fiecare își știe locui.
Lustruită și încercată,
Tot de alamă,
E pompa,

Pentru presiune. CORIFEUL: Și hidranții? CORUL: Fiecare își știe locul. CORIFEUL: Sîntem gata.

(*Personajul își aranjează fracul.*)

PERSONAJUL: Atunci, la treabă.

(*Flacăra e iarăși foarte puternică.*)

CORIFEUL: La furtune! La pompe! La scări!

(*Pompierii aleargă la locurile lor și strigă.*)

CORUL: Gata!

CORIFEUL: Sîntem gata!

PERSONAJUL: Pofțiți!

(*Se aude zgomotul Mdranfilor, flacăra se stinge.*)

MACACUL: Va să zică, domnul Biedermann, lucrurile stau așa cum mi-am închipuit...

PERSONAJUL: Filozofule! MACACUL: Poftim? PERSONAJUL: Bicicletele noastre! MACACUL: Prea bine.

PERSONAJUL: Și peruca mea, fetițo, peruca mea! ANNA.- Prea bine. PERSONAJUL: Și papagalul meu!

(*Macacul și Anna ies.*)

BELZEBUT: Credința mea din copilărie! Credința mea din copilărie! Să nu ucizi, haha! Și eu am crezut. Ce-au

201

făcut din credința mea de copil! (*Personajul își curăță unghiile.*) Eu, fiul unui cărbunar și al unei țigănci, care habar n-avea să citească și nu știa decît cele zece porunci pe de rost, eu sînt diavolul. Cum s-a-ntîmplat asta? Pur și simplu fiindcă mi-am bătut joc de toate poruncile. Du-te dracului, Sepp! Așa îmi spuneau toți, și eu m-am dus. Am mințit, fiindcă mi-a mers mai bine și eram al dracului. Am furat, acolo unde mi-a plăcut, și am fost al dracului. Am preacurvit cu cine-mi pica, dragă Doamne, cu măritate și nemăritate, fiindcă-mi plăcea, și mă simțeam bine cînd făceam ce pofteam, și am fost al dracului.

Și se temeau de mine în fiecare sat, fiindcă eram mai puternic decît toți, căci eram al dracului. Le puneam piedică, atunci cînd se duceau la biserică, fiindcă-mi făcea plăcere, dădeam foc grajdurilor, în timp ce ei se rugau și cîntau, în fiecare duminică, fiindcă-mi făcea plăcere, și-mi băteam joc de Dumnezeu lor, care nu se atingea de mine. Cine a doborât bradul care l-a omorît pe tata, ziua-n amiaza mare? Iar maică-mea, care se ruga pentru mine, a murit de durerea ce i-am pricinuit-o. Am ajuns la orfelinat, și i-am dat foc, și apoi la circ, și i-am dat foc, fiindcă îmi făcea tot mai multă plăcere. Și am dat foc tuturor orașelor pur și simplu de-al dracului... Să faci! Să nu faci! Să faci! Asta din pricină că afară, în pădure, n-aveam nici ziare și nici aparat de radio, ci doar o *Biblie*, și așa am ajuns să cred că ești al dracului dacă ucizi, și necinstești, și asasinezi, și iei în deridere fiece poruncă, și omori orașe întregi... așa credeam!... (*Personajul rîde.*) Asta nu-i de rîs, Willi! (*Anna aduce peruca.*)

PERSONAJUL: Mulțumesc, fetițo, mulțumesc mult.

(Macacul aduce două biciclete ruginite.)

202

BELZEBUT: Nu-i de râs. Și tare-mi vine să vărs când văd cum se schimbă vremurile. Ce-au făcut din credința mea din copilărie? Nu pot să mănânc pe cât aş vârsa.

(Personajul și-a pus peruca.)

PERSONAJUL: Hai, fă-te gata! (Personajul ia o bicicletă ruginită.) Ard de nerăbdare să-mi revăd vechea clientelă — lume subțire, care nu vine niciodată în iad, și s-o servesc iar — ard de nerăbdare!.. Să văd iar scînteii și să aud flăcările pîrîind, și sirenele, care sună totdeauna cu întîrziere, și lătratul cîinilor și fumul, și strigătele oamenilor, și cenușa!

(Belzebut își desprinde coada de țap.)

PERSONAJUL: Ești gata?

BELZEBUT: O clipă. (Personajul se aruncă în șa și sună la soneria bicicletei.) Vin îndată. (Belzebut își desprinde copita de cal.)

CORIFEUL: Pompe, opriți-vă! Furtune, jos! Apă, oprește-te!

(Lumina roșie dispare cu desăvîrșire.) PERSONAJUL: Gata?

(Belzebut ia cealaltă bicicletă.) BELZEBUT: Gata!

(Belzebut se aruncă în șa și sună la soneria bicicletei.)

BELZEBUT : Și coarnele ? (Belzebut trebuie să-și scoată și coarnele.) Anna!

ANNA: Pofțiți!

PERSONAJUL: Mulțumesc, fetițo, mulțumesc pentru toate serviciile pe care mi le-ai făcut. De ce ești morocănoasă din zori și pînă-n seară? Ai râs o singură dată. Ți-

203

amintești? Cînd am cîntat cîntecul despre vulpe, și despre gîscă, și despre pușcă. (Arma rîde.) O să-l cîntăm iar! ANNA: O, vă rog!

(Intră Corul.)

CORUL: Cetățeni ai orașului,

Iată...

PERSONAJUL : Cît mai pe scurt! CORUL: ... iadul a fost stins.

PERSONAJUL: Mulțumesc... (Personajul își vîră mîinile în buzunarele pantalonului.) Ai chibrituri?

BELZEBUT: N-am!

PERSONAJUL : Nici eu!

BELZEBUT: Mereu același lucru!

PERSONAJUL: O să ne dăruiască cineva... (Macacul aduce papagalul.) Papagalul meu! (își așază papagalul pe umărul drept.) Ca să nu uit, filozofule: nu mai primiți nici un suflet. Spuneți-le bieților oameni că iadul e în grevă. Și dacă ne caută vreun înger, spune-i că sîntem pe pămînt. (Belzebut sună la soneria bicicletei.) Și acum să pornim!

(Schmitzși Eisenringpornesc, făcînd semne cu mîna.)

AMÎNDOI : Cu bine, Gottlieb, cu bine!

(Intră corul.)

CORUL : Rază de soare,

Geană de ochi divin,

Luminează iar de ziuă... CORIFEUL: Peste orașul renăscut... CORUL: Aleluia!

(Papagalul țipă în depărtare.) BABETTE: Gottlieb !

BIEDERMANN: Acum să taci! BABETTE : Sîntem salvați ?

204

BIEDERMANN : Numai să nu ne pierdem credința acum!

(Văduva Knechtling pleacă.)

CORUL : Aleluia!

BABETTE: Nevasta lui Knechtling a plecat... CORUL.- Mai frumos decît oricînd, Renăscut din ruini și cenușă, Iată orașul nostru! A fost curățat, Uitat e molozul, Cu totul uitați Sînt și acei Care au ars, Strigătul lor Din flăcări...

BIEDERMANN: Viața merge înainte. CORUL: Ei au și devenit istorie

Și sînt mulți. CORIFEUL : Aleluia! CORUL: Mai frumos ca oricînd, Mai bogat ca oricînd, Înalt pîn'la cer și modern, Totu-i sticlă și crom, Dar în suflet același. , Aleluia, Renăscut e orașul nostru!

(Se aude o orgă.) BABETTE: Gottlieb! BIEDERMANN: Ce-i ?

BABETTE: Crezi, oare, că sîntem salvați? BIEDERMANN: ... cred că da...

(Cîntecul de orgă devine tot mai puternic; Biedermann și Babette îngenunchează, cortina cade.)